

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління
фінансово-економічною безпекою

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:

**Завідувачка кафедри,
к.е.н., доцентка**

_____ **О. М. Губарик**

« ____ » _____ **2023 р.**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ТА МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною
безпекою»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Здобувачка

Дарина АЛЄКСЄЄВА

**Науковий керівник,
к.е.н., доцентка**

Марія БАРДАДИМ

Дніпро – 2024

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

Факультет обліку та фінансів

Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

Спеціальність 073 «Менеджмент»

ОПП «Управління фінансово-економічною безпекою»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

«_____» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу здобувачці вищої освіти

Алексєєвій Дарині Олександрівні

1. Тема дипломної роботи «Удосконалення стратегії та механізмів забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства» затверджені наказом по університету від

« 20 » листопада 2023 р. № 3508 _____

2. Керівник роботи к.е.н., доцентка Бардадим Марія Василівна

3. Термін здачі студентом закінченої роботи – 13 лютого 2024 р.

4. Вихідні дані до роботи Закон України про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Податковий кодекс України, облікові дані та звітність товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма»Авангард».

5. Зміст розрахунково-пояснювальної записки

Вступ. Теоретико - методичні засади управління фінансово-економічною безпекою підприємств. Стан та передумови фінансово-економічної безпеки ТОВ «Агрофірма»Авангард». Стратегічні пріоритети та механізми забезпечення фінансово-економічної безпеки у ТОВ «Агрофірма»Авангард». Висновки і пропозиції.

6. Перелік графічного матеріалу

Основні функціональні стратегії підприємства. Механізм стратегічного управління економічної безпеки підприємства. Алгоритм складових функціонального аналізу стану економічної безпеки. Характеристика рівнів економічної безпеки підприємства.». Аналіз динаміки майнового стану підприємства, тис. грн. Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції у динаміці, тис. грн. Динаміка капіталу підприємства, тис. грн. Поточна дебіторська заборгованість ТОВ «Агрофірма»Авангард», тис. грн. Оцінка руху та функціонального стану основних засобів підприємства. Стан та наявність основних засобів ТОВ «Агрофірма»Авангард» у динаміці, тис. грн. Фінансові результати діяльності ТОВ «Агрофірма»Авангард», тис. грн. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Агрофірма»Авангард», тис. грн. Чистий прибуток (збиток) ТОВ «Агрофірма»Авангард», тис. грн. Рентабельність активів ТОВ «Агрофірма»Авангард», у динаміці, тис. грн. Загальний коефіцієнт обертання капіталу ТОВ «Агрофірма»Авангард» у динаміці. Коефіцієнт обертання оборотних виробничих фондів та готової продукції товарів ТОВ «Агрофірма»Авангард» у динаміці. Коефіцієнт обертання власного капіталу ТОВ «Агрофірма»Авангард» у динаміці. Оцінка економічної безпеки підприємства. Схема областей економічної безпеки підприємства. Удосконалені методичні підходи до моделювання процесом управління економічною безпекою на підприємстві. Запропоновані основні напрями ділової стратегії для підприємства. Запропоновані методичні підходи стратегічного управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві. Запропоновані базові конкурентні стратегії для подальшої роботи підприємства. Запропоновані організаційно-проектні передмови стратегічного розвитку підприємства. Удосконалені типи стратегій, для використання на підприємстві.

7. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів, що стосуються їх

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

8. Дата видачі завдання 17 квітня 2023

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретико - методичні засади управління фінансово-економічною безпекою підприємств	Квітень 2023р.	
2	Організаційно - економічна характеристика підприємства	Травень 2023 р.	
3	Оцінка впливу стану розвитку системи економічної безпеки підприємства на його стратегічний розвиток	Червень 2023 р.	
4	Методико-аналітичні аспекти та механізми забезпечення фінансово-економічної безпеки на підприємстві	Вересень 2023р.	
5	Вступ. Додатки.	Жовтень 2023 р.	
6	Висновки і пропозиції, список використаних джерел	Листопад 2023 р.	
7	Список використаних джерел	Грудень 2023 р	
8	Оформлення роботи	Січень 2024 р.	

Здобувачка

_____ Алексєєва Д. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту

_____ Бардадим М. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	5
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	11
1.1. Сутність стратегічного планування як основи для стратегічного управління підприємством	11
1.2. Визначення місії та цілей як головного орієнтиру в стратегічному плануванні	21
Висновки до першого розділу	29
РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ПЕРЕДУМОВИ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»	31
2.1. Фінансово-економічна характеристика ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»	31
2.2. Характеристика організації роботи служби економічної безпеки підприємства та оцінка її стану за окремими складовими	38
2.3. Діагностика зовнішніх ефектів прямого та непрямого впливу на ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД»	48
Висновки до другого розділу	53
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»	55
3.1. Методичні підходи до моделювання управління фінансово- економічною безпекою у ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»	55
3.2. Моделювання динаміки стану загроз фінансово-економічній безпеці підприємства	60
Висновки до третього розділу	63
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72

ДОДАТКИ

РЕФЕРАТ

Тема «Управління фінансово – економічною безпекою підприємства: стратегія та механізм забезпечення»

Дипломна робота: 76 ст. основного тексту, 7 табл., 12 рис., 2 додатки, 43 літературних джерела.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансово - економічною безпекою.

Метою роботи є детальний аналіз управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві, а також розробка стратегій та механізмів її функціонування та подальшого удосконалення.

Методи дослідження. Для досягнення цілей роботи використовуються такі загальнонаукові методи дослідження, як спостереження, вимірювання, опис, порівняння, аналіз, синтез та інші.

Розглядаються теоретичні основи концептуальної основи стратегічного управління та методи забезпечення фінансово-економічної стійкості підприємства. Розглянуто сутність організації та економічні аспекти діяльності підприємства. Досліджено організацію роботи служби економічної безпеки підприємства та визначено її стан за складовими. Розглянуто вплив стану розвитку системи економічної безпеки підприємства на його стратегічний розвиток. Виділено методичні підходи до стратегічного управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві.

Результати закладені в роботу ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АГРОФІРМА «АВАНГАРД».

КЛЮЧОВІ СЛОВА

СТРАТЕГІЯ, СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ, МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА.

ABSTRACT

Theme: "Management of financial and economic security of the enterprise: strategy and mechanism of provision"

Diploma work: 76 pages of the main text, 7 tables, 12 figures, 2 appendices, 43 references.

The object of research is the process of managing financial and economic security.

The purpose of the work is a detailed analysis of the management of financial and economic security at the enterprise, as well as the development of strategies and mechanisms for its functioning and further improvement.

Research methods. To achieve the objectives of the work, such general scientific research methods as observation, measurement, description, comparison, analysis, synthesis and others are used.

The theoretical foundations of the conceptual framework of strategic management and methods of ensuring the financial and economic sustainability of the enterprise are considered. The essence of the organization and economic aspects of the enterprise are considered. The organization of work of the economic security service of enterprise is studied and its status by components is determined. The influence of the state of development of the economic security system of enterprise on its strategic development is considered. Methodical approaches to the strategic management of financial and economic security at the enterprise are allocated.

The results have been implemented in the work of the LIMITED LIABILITY COMPANY "AVANGARD AGROFIRM".

KEYWORDS

STRATEGY, STRATEGIC MANAGEMENT, MECHANISMS OF ENSURING, FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY.

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний економічний стан і період економічного розвитку зумовлює необхідність фундаментальних змін у дослідженні фінансово-економічної безпеки, що пояснюється змінами, які відбуваються як у локальному, так і в глобальному масштабі. Зараз фінансова стабільність є однією з найважливіших складових економічної стабільності, вона знаходиться поряд з іншими складовими: кадровою, інтелектуальною, техніко-рекреаційною, екологічною, політико-правовою та силовою. У нинішньому контексті економічних змін в Україні, які спричиняє глобальний фінансовий простір, дослідження перспектив функціональності компаній, їх фінансового використання та ефективності в цьому плані є першочерговим. Це свідчить про те, що моніторинг фінансової стабільності компаній, а також занепокоєння щодо фінансової та економічної стабільності через посилення конкуренції між компаніями стає все більш актуальним. Брак фінансових ресурсів, спрямованих на підтримку ліквідності їхньої діяльності, велика кількість збанкрутілих підприємств, а також постійна потреба адаптуватися до сучасних умов ведення бізнесу, все це ставить під сумнів спосіб ведення бізнесу на ринку. з обережністю.

Економічна основа України та її перехід до ринкової економіки негативно вплинули на умови ведення бізнесу, а також вплинули на зростання конкуренції між компаніями, що негативно вплинуло на фінансовий стан однієї чи обох компаній або призвело до банкрутства. Таким чином, необхідно створювати механізми, підтримувати їх впровадження та постійну еволюцію. Це, у свою чергу, сприяє створенню комплексу реакцій, які компанія використовуватиме для підтримки своєї фінансової безпеки, ці реакції підтримуватимуть послідовне функціонування та розвиток фінансової системи за наявності нестабільного зовнішнього середовища. Представлений матеріал демонструє, що дослідження фінансово-економічної безпеки

підприємства та розробка стратегії та механізмів її забезпечення є актуальною темою, яка потребує додаткових досліджень та аналізу.

У роботі науковців розглядаються питання забезпечення фінансово-економічної стабільності. І. Моїсеєнко, О. Барановський, І. Бланка, Т. Васильків, О. Марченко, В. Волошин, О. Бойкевич, К. Горячова, А. Спіфанов, В. Домбровський, Л. Мартюшева та ін. Питання методологічної стійкості фінансів і економіки підприємств розглядалися в роботах Ю.М. Кім, Горячова, І. Моїсеєнко, О. Марченко, Т. Загорельська, Т. Васильцева, В. Волошин, О. Бойкевич, В. Каркавчук та ін. Виходячи з думок науковців, ми вважаємо, що тема фінансово-економічної безпеки на сьогодні залишається дискусійною та потребує подальших досліджень у напрямках, які мають місце для вдосконалення.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження особливостей фінансово-економічної безпеки на підприємстві, а також розробка стратегії та методів її вдосконалення.

Спільною метою було вирішення наступних першочергових питань:

- розглянути теоретичні та практичні засади забезпечення фінансово-економічної стабільності корпорацій.
- дати загальне уявлення про фінансово-економічну сутність досліджуваного підприємства;
- охарактеризувати роботу служби економічної безпеки та оцінити її якість окремо за компонентами;
- визначити ступінь точності системи показників та оцінки якості формування фінансово-економічної безпеки підприємства.
- визначити стратегічні цілі та методи забезпечення фінансово-економічної стабільності корпорації.

Об'єктом дослідження є відтворення загальної картини небезпек для фінансово-економічної стабільності компанії.

Предметом дослідження є порядок управління фінансово-економічною стійкістю.

Тема дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти забезпечення фінансово-економічної стабільності корпорацій.

Методи дослідження. Теоретичною основою дослідження були загальні методи наукового дослідження та методика аналізу та синтезу, порівняння, класифікації та наукової абстракції, які були властиві галузі. У дипломному проекті використовуються візуальні методи вираження функціональних зв'язків та принципові діаграми, які представляють аналізовані класи.

Основою змісту диплому стали законодавчі та нормативні акти, наукові дослідження з питань фінансово-економічної безпеки корпорацій, фінансової звітності.

Наукова новизна результатів полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення способу забезпечення фінансово-економічної стійкості підприємства, а саме:

вперше

- запропоновані основні напрями бізнес-стратегії, яких компанія повинна реалізовувати.

- запропоновані фундаментальні стратегії продовження діяльності підприємства.

- запропоновані методи організації та проекти, які сприятимуть стратегічному зростанню компанії;

- відточено інноваційний аспект основних стратегій розвитку компанії.

покращено:

- порядок аналізу функції кожної складової економічної безпеки;

- системні підходи до моделювання процедури забезпечення економічної безпеки на корпоративному рівні.

Запропоновано управління фінансово-економічною безпекою на рівні підприємства за допомогою запропонованих методичних підходів.

- різні підходи до працевлаштування на підприємстві.

- матриця, яка визначає стратегію щодо фінансово-економічної безпеки підприємства.

отримав додаткове підвищення:

- Методи управління стратегічною безпекою щодо економічних питань на підприємстві.

- визначення «фінансово-економічна безпека підприємства» – це фінансово-економічний стан, який сприяє захисту фінансово-економічних інтересів підприємства від негативних впливів внутрішнього та зовнішнього середовища та створенню необхідних фінансово-економічних умов для подальшого успіху та сталого розвитку підприємства.

Особистий внесок автора. Заключна магістерська робота є результатом цілеспрямованого наукового дослідження комплексу теоретичних і практичних питань, що стосуються особливостей формування фінансово-економічної безпеки в сучасних умовах господарювання суб'єктів господарювання різних форм власності та специфіки їх діяльності.

Апробація результатів роботи. Основні положення дипломного дослідження обговорювались на наукових семінарах кафедри обліку, аудиту та УФЕБ на наукових конференціях професорсько-викладацького складу кафедри ДДАЕУ: «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» (Дніпро, 26 – 27 жовтня 2021р.);

Публікації. Основні результати випускної роботи магістерської роботи були оприлюднені у фаховому виданні, що включено до міжнародних каталогів наукових видань і науко метричних баз: РИНЦ, ScholarGoogle, ОАЛ, CiteFactor, ResearchBible, IndexCopernicus, загальним обсягом 1,5 д.а.

Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, додатків, списку використаних джерел, що нараховує 67 найменувань, містить 7 таблиць, 22 рисунки, 9 додатків. Основний зміст дипломної роботи викладено на 112 сторінках друкованого тексту.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність стратегічного планування як основи для стратегічного управління підприємством

Визначення цілей має вирішальне значення для успіху будь-якої справи. В умовах ринку у кожного учасника є багато випадкових факторів, які непередбачувані, ці фактори вимагають переходу до гнучкої системи діяльності. Шлях, яким слід слідувати, пов'язаний зі стратегією діяльності організації, яка визначає основні цілі та обов'язки організації, її ресурси та фінансові зобов'язання, а також методи та проблеми.

Щоб організація була успішною у своїй ринковій діяльності, вона повинна визначити стратегічні цілі та тактичні цілі, які призведуть до очікуваних результатів.

стратегічне планування може полегшити зусилля керівництва в цій сфері. Планування стратегій як логічний аналітичний процес, що визначає майбутню позицію компанії в залежності від зовнішніх умов діяльності, було розроблено компаніями, які прагнули запобігти процесу спаду зростання та механічного старіння обладнання та технологій.

стратегічне планування — це окрема форма практичної діяльності, яка залучає окремих людей. Це робота з планування, яка передбачає розробку довгострокових рішень (таких як прогнози, проекти та плани), які мають на меті допомогти відповідним суб'єктам управління досягти бажаних цілей і поведінки. Практика цих об'єктів має на меті сприяти їх ефективності з часом, а також адаптуватись до змін навколишнього середовища, які відбуваються:

- стратегічне планування характеризується:

- стурбованість середньо- та довгостроковими перспективами (на період більше року);

- тенденція до вирішення значущих цілей, відмінних від системи планування, метою яких є її виживання, соціально-економічний розвиток.

- органічний зв'язок між наміченими цілями і обсягом ресурсів, необхідних для їх досягнення, як наявних ресурсів, так і планованих.

- врахування впливу багатьох зовнішніх факторів на численні аспекти наміченої мети, розробка планів, які пом'якшують або зводять нанівець негативний вплив цих факторів, або використання позитивного впливу для досягнення цілей, які є стратегічними.

- адаптивний характер, тобто здатність передбачати зміни зовнішнього і внутрішнього середовища передбачуваного об'єкта і змінювати порядок його функціонування у відповідь на них.

Довгострокове планування було витіснене стратегічним. Це стосується і часової складової, оскільки стратегічне планування є загальним результатом розвитку теорії та практики планування на основі програмно-цільового підходу.[23]

На відміну від довгострокового планування, яке екстраполюється на майбутнє, стратегічне планування є більш складним процесом, який безпосередньо впливає на компанію сьогодні та завтра.

Основна відмінність між довгостроковим і стратегічним плануванням полягає в тому, як вони розуміють майбутнє.

У системі довгострокового планування очікується, що майбутнє можна визначити, поглянувши на історичні тенденції зростання, які були розроблені. Додатково цілі перетворюються в програми дій, бюджети та звіти про прибутки, які призначені для кожного з основних підрозділів компанії. Далі ці ініціативи та кошти спрямовані на цю мету.

У системі планування:

Ніхто не вірить ні в те, що майбутнє обов'язково краще за минуле, ні в те, що його можна вивчати за допомогою методу екстраполяції:

- екстраполяція замінена детальним стратегічним аналізом, який визначає тенденції, небезпеки, плани та окремі надзвичайні ситуації, які можуть змінити встановлені моделі.

- для стратегічного планування першоосновою є поточний стан і ймовірні майбутні сценарії розвитку компанії.

Перехід від планування до стратегій зумовлений кількома причинами:

- 1) екстраполяційне планування не сприяє використанню інтерактивного (з орієнтованим на взаємодію) підходу до організації процесу планування (екстраполяція, як правило, проводиться на одному рівні).

- 2) методи планування екстраполяції неефективні в диверсифікованих сферах господарської діяльності.

- 3) планування майбутнього не має успішної динаміки в умовах динамічно розвивається середовища та конкуренції.

Перший метод планування стратегій передбачав, що нова стратегія буде базуватися на активах поточної компанії та вирішуватиме її проблеми. Зі збільшенням різноманітності зовнішніх умов, що оточують діяльність фірм, надії на міцну владу як основу поточного та майбутнього успіху стали неоднозначними.

Деякі компанії не змогли знайти способи диверсифікації, які б використали переваги їхніх попередніх досягнень.

Сфера діяльності створюваних компанією продуктів типово мінлива, що призвело до того, що успіхи компанії стали її падіннями.[11]

Основні методи стратегічного планування проілюстровано на рисунку

Рис. 1.1. Основні процедури стратегічного планування

При стратегічному плануванні система прогнозування повинна вирішувати питання, пов'язані з оцінкою провідних тенденцій розвитку компанії, ступеня впливу на компанію факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. Важливою складовою розвитку підприємства є економічний прогноз, який вважається основою як нормативного, так і сценарного прогнозування.

формалізоване прогнозування засноване на виявленні аналітичних, формальних зв'язків між параметрами об'єкта, це здійснюється за допомогою формалізованих методів прогнозування (економіко-статистичних, оптимізаційних методів, методів моделювання) та ЕОМ.

Стратегічним програмуванням вважається сукупність економічних, виробничих, організаційних і технічних стратегій, які спрямовані на розробку економічного напрямку компанії та стратегії економічних систем. Основними завданнями стратегічних програм є:

Підвищення адресності планових розрахунків;

Комбінація цих заходів базується не на окремих атрибутах, а скоріше на характері проблеми, яку необхідно вирішити.

Зміна темпів і пропорцій розвитку (поряд зі структурними змінами) в економіці.

Проектування є завершальним етапом стратегічного планування. Його метою є створення стратегічних планів, які є чернетками з конкретними часовими обмеженнями. Спроба створення стратегічного плану – це управлінське рішення, спрямоване на реалізацію стратегії компанії. Стратегічний план можна вважати науковим прогнозом загального стану значного об'єкта управління (підприємства, регіону, країни) на довгострокову перспективу.

Одним з унікальних аспектів стратегічних планів є те, що вони:

- 1) функціонують як метрики, індикатори економічного та соціального розвитку суспільства.
- 2) визначити загальні етапи економічного розвитку суспільства в цілому та його окремих підсистем.
- 3) використовуються як інструменти реалізації стратегій управління.
- 4) розкриває цілі та напрями розвитку об'єктів управління.

Наявність чіткої стратегії та процедури її створення приносить користь як фінансову, так і психологічну. У результаті кожен керівник, який дотримується основних компонентів стратегічного плану, матиме мінімальну ефективність, витрачаючи найменшу кількість грошей.

Стратегічний план не передбачається як щоденна робота, натомість його потрібно переглядати на регулярній основі. Багато менеджерів повинні змінювати, доповнювати та вдосконалювати стратегії та ідеї. Це відбувається в таких випадках:

Коли необхідно змінити напрямок компанії,

Коли дохід потрібно збільшити,

Коли інформація потрібна для вдосконалення системи обробки інформації та прийняття рішень,

Якщо керівник визнає, що ресурси спрямовуються на розвиток невдалих сфер діяльності.

Якщо потрібно покращити внутрішній зв'язок між рівнями ієрархії.

Коли галузь, у якій працює компанія, швидко змінюється.

Якщо виробничий процес став виходити з-під контролю менеджера.

Коли керівник опиняється на роздоріжжі і не знає, в якому напрямку розвиватися підприємству.

Коли керівник починає витрачати більше часу на особисті справи, ніж на процвітання компанії.

Стратегічне планування є складним і повільним процесом, який вимагає участі значних коштів і професіоналів з різних посад і сфер.

Потреби для процесу стратегічного планування перелічені в таблиці 1.1.

Беручи до уваги поняття «стратегія», можна дати кілька визначень, кожне з яких описує свою особливу важливість для компанії (рис.1.2). Кожна компанія, яка працює на ринку, має унікальну стратегію, але вона може бути прямою або послідовною. Тобто існує два підходи до стратегії: прямий або цілеспрямований і непрямий або поступове впровадження.

Таблиця 1.1

Вимоги до процесу стратегічного планування

Вимоги	Характеристика
Масовість	Участь усіх рівнів управління в плануванні та виконанні розроблених стратегій.
Перспективність	Стратегічний план повинен враховувати потенціал розвитку всього підприємства, а не окремої людини
Науковість	Стратегічний план має ґрунтуватися на дослідженні та фактичній інформації
Гнучкість	Стратегічний план повинен мати достатню гнучкість, щоб у разі потреби його можна було змінити або перенаправити.

Для компаній, які дотримуються прямої стратегії, вона зазвичай реалізується як єдина одночасна спроба, яка являє собою план або програму з цілями та методами їх досягнення. І навпаки, непрямая стратегія — це метод реагування компанії на зовнішні сили, наприклад, це форма планування, яка полегшує пристосування компанії до зовнішнього світу.

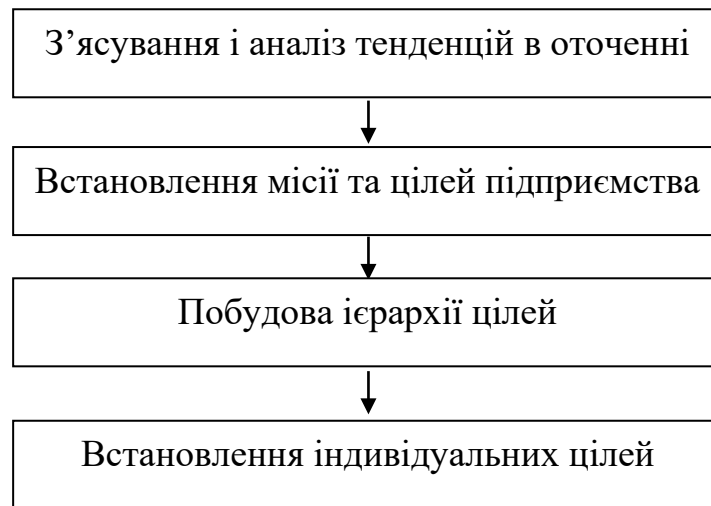

Рис.1.2. Сутність поняття «стратегія»

Багато компаній намагаються поєднати обидва типи стратегій. Спочатку вони зосереджують свої зусилля на розробці прямої стратегії, яка ґрунтується на інформації, наявній на момент розробки, а потім переходять до розробки стратегії, яка буде послідовно реалізована. Ця стратегія сприяє поступовій зміні вихідних конфігурацій залежно від характеру зовнішнього впливу[67].

Кожна з вищезгаданих стратегій реалізується на трьох різних рівнях в ієрархії прийняття рішень. Перший рівень - стратегія всієї корпорації - це корпоративна стратегія, яка створюється тільки вищим керівництвом організації. На наступному рівні менеджери окремих компаній всередині організації або її підрозділів мають можливість розробляти стратегію, в результаті чого розробляються виробничі стратегії. Третій рівень передбачає участь у створенні функціональних стратегій – функціональних стратегій. (рис. 1.3).

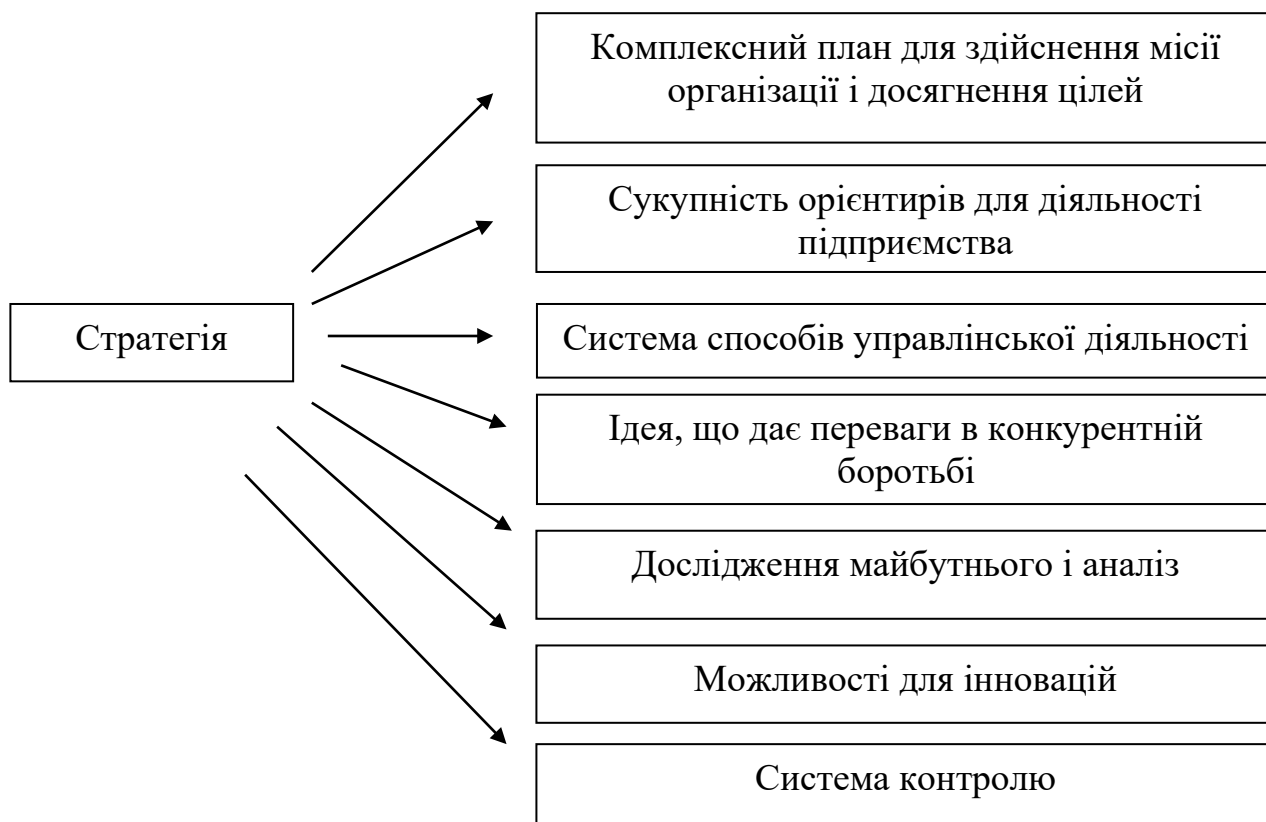

Рис. 1.3. Стратегії підприємств

Процедура стратегічного планування є замкнутою системою, яка пов'язана з систематичним дослідженням зовнішнього середовища та реагуванням на зміни зовнішніх умов функціонування компанії. Результатом аналізу є виявлення причин і величини відхилення, що дозволяє швидко відреагувати на виявлені зміни і вжити відповідних заходів для їх усунення.

Процедура стратегічного планування проілюстрована на рисунку 1.4.

Сьогодні більшість компаній не мають інформації, необхідної для проведення ефективного стратегічного планування, як щодо себе, так і щодо зовнішнього середовища чи потенційних змін у ньому. Компанії, як правило, не вистачає компетентних менеджерів, здатних забезпечити розробку та реалізацію стратегії компанії в цілому та розвиток окремих її підрозділів

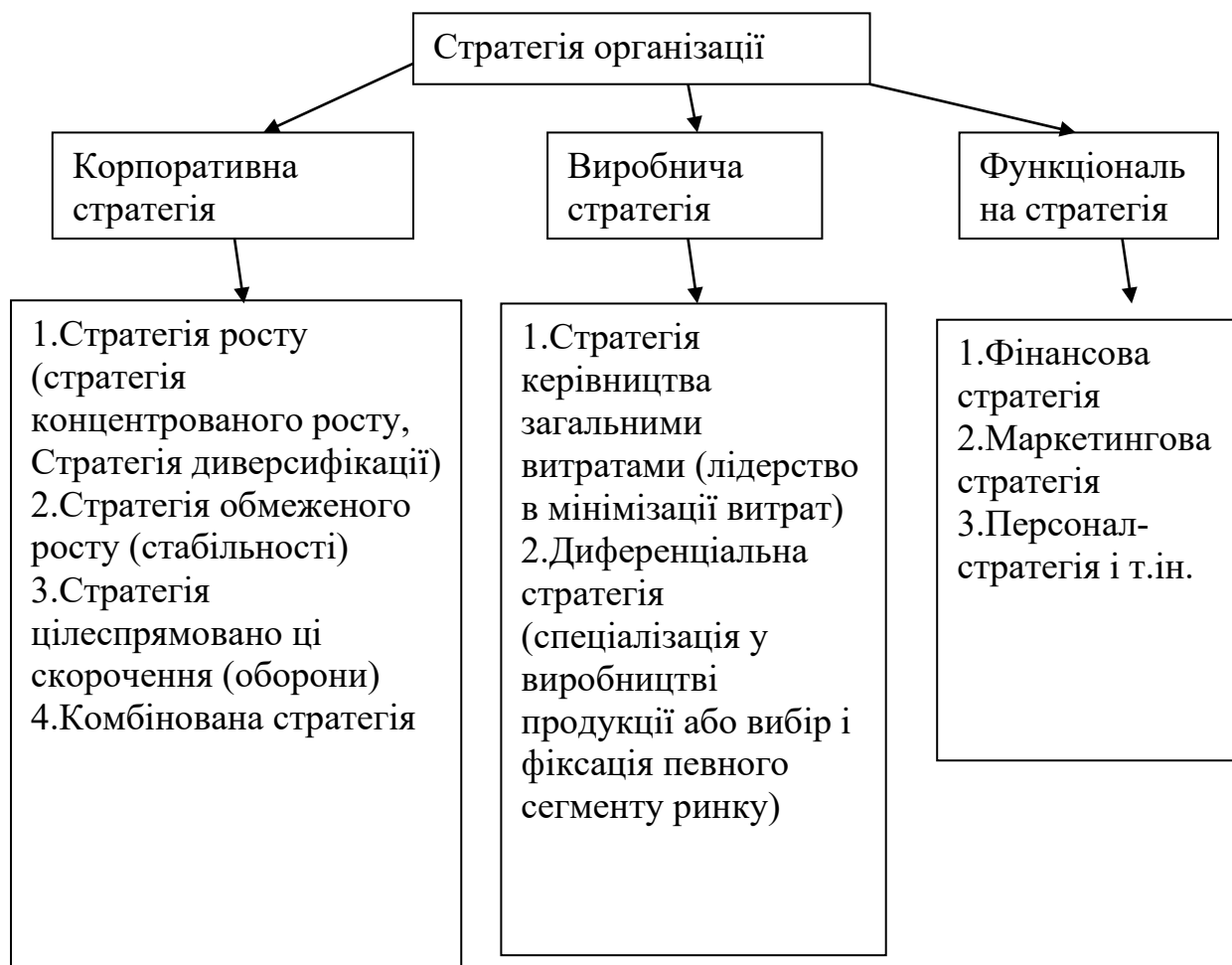

Рис. 1.4. Процес стратегічного планування

Виходячи з ситуації в компанії, очікуваних тенденцій зростання, можливостей і небезпек з боку навколишнього середовища (таких як конкуренція, споживацтво, законодавчі акти, політичні фактори, економічні умови, соціальні та культурні зміни), керівництво очікує, що їх спіткає і чого можна запобігти від того, що відбувається.

Як наслідок, це етап встановлення цілей, що представляють довгострокові, короткострокові та загальні цілі компанії, їх визначення, опис та уточнення якісних і кількісних аспектів діяльності в майбутньому. Іншими словами, розглядаються наступні питання:

Що необхідно (постановка цілей)?

2) У чому причина цього і чому не слід діяти інакше (оцінка цілей)?

Яким має бути порядок цілей прийняття рішень?

Менеджери повинні вибрати, що потрібно досягти загалом, а що конкретно для досягнення бажаних цілей. Це етап розробки стратегічного плану компанії, особливості його застосування для досягнення цілей.

Стратегічний план розглядається як засіб досягнення бажаних цілей, інструмент, що використовує ринкові умови та відповідні можливості.

Сьогодні планування стосується не майбутніх рішень, а сьогоднішніх рішень. Щоб досягти найбільшого ступеня досконалості, підготовка роботи повинна бути важчою, ніж сама задача.

стратегічне планування є невід'ємною частиною функції стратегічного управління. Це процедура, яка передбачає обдумування стратегічного підходу, як витратити ресурси, як адаптуватися до зовнішнього середовища та як інтерналізувати.

стратегічне планування є основою для всіх управлінських рішень, організаційних функцій, мотивації та контролю, все це призначено для створення стратегічних планів. Процедура планування стратегій служить засобом управління учасниками компанії.

Стратегічне планування — це процес спочатку визначення основних цілей організації, потім обчислення ресурсів, необхідних для досягнення цих цілей, і, нарешті, розробка правил щодо придбання та використання цих ресурсів.

Метою стратегічного планування є забезпечення довгострокового успіху компанії та підвищення її потенціалу. Щоб досягти цього, першим кроком є переконання, що все середовище враховано, ця потенційна загроза та можливість для компанії спочатку розпізнаються. Це має велике значення для прогнозування майбутніх сил, критичних змін навколишнього середовища та мінімізації потенційної шкоди для компанії.

Впровадження стратегічного планування має переваги для компанії.

- готує компанію до змін зовнішнього світу;
- пов'язує свої зусилля зі змінами навколишнього середовища;
- описує проблеми, які виникли;

- сприяє координації зусиль різних його структурних підрозділів.
- посилює контроль над підприємством.

Ці обставини наповнюють поняття «стратегічне планування» новим значенням, а також визначають його як метод виконання стратегії, що використовується організацією управління. Як правило, модель процесу стратегічного планування ілюструється на рис.1.5.

1.2. Визначення місії та цілей як головного орієнтиру в стратегічному плануванні

Вирішальним рішенням у стратегічному плануванні є вибір глобальної мети компанії. Глобальна мета підприємства, або місія, є конкретною причиною його створення, це визначає його статус і визначає основні цілі організації на різних рівнях управління.

На практиці місія - це мета існування компанії, яка повинна бути досягнута протягом передбачуваного періоду і включає як внутрішні, так і зовнішні цілі, що визначають дії компанії, які в сукупності є складовими сутності та передбачуваного успіху. Точне визначення місії є важливим і передбачає:

- 1) як відправну точку (відправну точку, орієнтир) для всієї діяльності компанії з планування та цілепокладання.
- 2) мета місії вселяє в компанію впевненість у тому, що її цілі є недискримінаційними, зрозумілими та соціально відповідальними.
- 3) сприяє систематичній і єдиній роботі працівників у передбаченому напрямку руху.
- 4) імідж місії впливає з місії, цілей і цінностей компанії для інших зацікавлених сторін, таких як банки, корпорації та інші зацікавлені сторони.

Зміст місії включає такі важливі компоненти:

- підтвердження прозорості представництва;

- бажані клієнти.
- Управління бізнес-організацією має стосуватися опису продукту та політики щодо сфери бізнес-послуг і товарів корпорації.
 - характеристики та політика ринку: основні споживачі, місце розташування, клієнти та користувачі;
 - місія компанії, яка виражається в термінах виживання, зростання та прибутковості, має першочергове значення.
 - технологічні інновації та політика: процеси, пристрої, вдосконалення; Ділова етика та філософія (залучення, ділова етика, зовнішні та внутрішні цінності та організації) також розглядаються.
- Внутрішня концепція: опис їхніх можливостей, джерел їхньої влади, їхнього ступеня конкуренції та рівня виживання;
- Поняття планування та нагляду, переваги нагляду;
- Зовнішній імідж: економічна та соціальна відповідальність споживачів, партнерів і всього суспільства.
- Обов'язки персоналу та цінність працівника для компанії.
- Місія — це філософія, яка описує мету бізнесу, основну мету. І навпаки, місія не описує передбачуване бачення організації: замість цього вона стосується типу, сфери діяльності, відмінностей від інших організацій або потенційних партнерів. Замість цього заява про місію – це передусім розповідь про поточний стан організації, тип, обсяг дій і заплановані майбутні зміни.
- Місія - це мета компанії та опис усієї організації. Він визначає принципи, яких необхідно дотримуватися для розробки цілей і стратегій на різних рівнях організації.
- Основні компоненти місії організації перераховані в Додатку А.
- Існує два підходи до розуміння місії: широкий і вузький.
- З ширшої точки зору, місія — це головна філософія та намічена мета організації. Цей метод залишає заяву про місію як довгий опис, який не стосується споживачів чи інших осіб.

Зміст місії відображає цінності, переконання та принципи організації, а також дії, які будуть здійснені.

Комплексний підхід до формування місії фокусується на стратегічних цілях компанії, а не просто на отриманні прибутку. Це створює можливості для виробництва різноманітної продукції (послуг); він охоплює різноманітні сегменти ринку та групи споживачів, а також забезпечує гнучкість у тому, як вони можуть переміщатися навколо керівництва організації.

З обмеженої точки зору, місія вважається заявою, яка описує цінність існування організації, відмінність між цією організацією та іншими демонструється в заяві.

В офіційній документації компанії місія вказана як the company's mission statement (статут компанії, в якому описуються особливості контракту). Порядок балів і їх комбінація залежать від конкретного методу, який компанія використовує для досягнення своєї місії.

Створення офіційного представництва стало звичайною практикою серед великих і середніх компаній, це також вигідно для невеликих організацій. Зміст місії використовується при створенні нового економічного підприємства (створення, продаж або інвестиції).

Мета місії може включати кілька цілей, які не повністю розуміються як бажані майбутні стани. Її основна функція полягає в тому, щоб забезпечити шлях. Визначення місії впливає з багатьох джерел: запити інвесторів, партнерів і їх самих, бажання залучити існуючих клієнтів, спроба збільшити свій вплив і перерозподілити ринок, бажання мобілізувати внутрішні ресурси, мода. - пов'язані з тенденціями або пов'язані з ними тощо.

Розробка місії може бути здійснена за допомогою технології бізнес-інженерії. Склад місії здійснюється таким чином:

1. Формування місії компанії щодо зовнішнього середовища (макропростір), ринкового середовища (мікропростір) та внутрішнього середовища компанії. Результатом цього етапу є генерація ціннісної, принципової, нормативно-правової інформації щодо компанії, визначення

значущих соціальних потреб у середовищі, потенційних переваг і недоліків реалізації бізнес-стратегії.

2. З'ясування соціальної мети місії, створення первинного ринку і первинного продукту. На цьому етапі визначається філософія компанії щодо бізнесу (можливі види комерційної діяльності, а також характер цієї співпраці).

3. Опис філософії бізнесу щодо кредо, принципів і цінностей, пов'язаних з усіма його учасниками.

4. Створення репутації організації.

Створення заяви про місію є корисним для вирішення цих питань лідерства.

По-перше, місія є основою, точкою опори для всіх планових рішень організації, а також описує цілі та обов'язки організації.

Крім того, місія вселяє віру в організації, які переслідують ненасильницькі цілі, безпосередньо пов'язані з суспільством і соціально корисні.

По-третє, місія відіграє роль у допомозі персоналу досягти цілеспрямованих цілей шляхом поєднання своїх дій.

По-четверте, цілі місії впливають на роз'яснення та обґрунтування зовнішніх зацікавлених сторін (акціонерів, фінансових установ, банків тощо), а також тих, хто хоче допомогти їй у її прагненні до успіху.

Першим і, мабуть, найважливішим рішенням під час стратегічного планування є вибір цілей організації.

Цілі — це конкретні цілі або намічені результати, яких прагне організація.

Цінність цілей визначається їх значущістю для системи:

Різновиди прийнятих рішень.

Причини дій персоналу пояснюються їх цільовим або цільовим призначенням.

- інструмент управління (вимоги до дій співробітників, напрямок розвитку компанії).
- супервізія (забезпечення стабільності тих, хто приймає рішення, і завершення дій відділів);
- нагляд (порівняння фактичних значень із запланованими) [34].

Цілі надихають на виконання місії та заохочують кожного члена команди дотримуватися наміченої поведінки. І навпаки, заява про місію є формальним формулюванням цілей. Відмінності між ними наведені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Відмінності між місією і цілями підприємства

Критерії	Місія	Цілі
Часовий критерій	Спрямований у майбутнє, але не має часових визначень і не залежить від поточного стану	Постійно встановлює терміни виконання (досягнення)
Спрямованість інформації	Що стосується зовнішнього середовища компанії, споживачів, суспільства та регіону, а також їхніх інтересів, цінностей, очікувань та переваг, компанія повинна задовольняти попит	Найчастіше вони зосереджені на внутрішньому вдосконаленні компанії та спрямовані на покращення використання ресурсів і резервів.
Особливості формулювання	Він виражається в загальних рисах і акцентує увагу на іміджі підприємства, його родзинках. бренд, мода	Найчастіше вони мають конкретний опис бажаного результату.
Вимірюваність	Більш важливими є якісні характеристики та масштаб вираження	По суті, вони вимірюються кількісно і можуть мати одне значення або декілька значень.

Цілі підприємства не узгоджуються. Виявлена практикою зміна середовища, неточне її відображення при формуванні цілей, порушення вимог, пов'язаних з їх формуванням, неправильна постановка окремих цілей, конфлікт цілей, пов'язаний з формуванням або що є похідним від зміни навколишнього середовища, все це зумовлює необхідність постійного перегляду цілей, вирішення їх конфліктів.

Однак також важливо визнати, що не всі цілі можна переглядати та змінювати одночасно. Процес часткової оцінки та уточнення називається структуруванням мети.

Як правило, важко розрізнити сфери, на яких менеджери повинні зосередити свої зусилля. Крім того, існують численні випадки, коли організації виділяють ресурси в одній сфері (наприклад, соціальній) і отримують результати в іншій (наприклад, економічній). Аналіз практик показав, що існує шість різних сфер ціннісних орієнтацій, які впливають на прийняття управлінських рішень. (Таблиця 1.4).

Таблиця 1.4

Сфери ціннісних орієнтацій

Сфера ціннісних орієнтацій	Категорія цінностей	Типи цілей, яким віддає перевагу організація
Теоретична	Чесність, знання та критичне мислення	Довгострокові дослідження й розроблення
Економічна	Практичність, ефективність, багатство	Зростання, прибуток, результат
Політична	Сила, визнання	Обсяг капіталу, частка ринку, кількість працівників
Соціальна	Людські взаємодії, любов і відсутність суперечок	Соціальний клімат, соціальна відповідальність, непряма конкуренція
Естетична	Гармонія, послідовність, форма і симетрія	Дизайн, якість, привабливість
Релігійна	Гармонія в пізаному світі	Етика, мораль, моральність

Загальні цілі компаній, які займаються комерційною діяльністю, насамперед обумовлюються прибутковістю, ринком, продуктивністю, фінансами, обсягом, інноваціями, людськими ресурсами, організацією та соціальною відповідальністю.

Склад місії та створення ланцюжка відповідальності в організації залежить від життєвого циклу речі. Цю залежність можна виразити у вигляді таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Залежність місії від життєвого циклу організації

Етап життєвого циклу	Основна мета організації	Основне завдання
Народження	Виживання	Вихід на ринок
Дитинство	Прибуток	Збільшення потужності
Юність	Збільшення гучності і Прибуток	Беру свою порцію економіка
Рання зрілість	Збільшення як обсягу діяльності, так і прибутку	Поширення діяльності
Зрілість	Зображення, середня швидкість росту	Стабільність Збільшення сили ринку
Старіння	Зберігаючи свою позицію	Ділова діяльність
Відродження	Пожвавлення, гонитва за додатковою енергією в діяльності.	Модернізація, переозброєння, нові технології, нові товари.

Вибір стратегії. Після розуміння місії організації та визнання основних цілей, що впливають із зовнішніх небезпек і можливостей, а також недоліків і переваг організації, менеджери можуть переходити до наступного кроку: вивчення різних стратегій і вибору конкретної стратегії. Незважаючи на різноманітність підходів до стратегічних альтернатив, усі вони походять від чотирьох основних стратегій: обмеженого зростання, зростання, скорочення та гібриду цих трьох стратегій.

Без плану планування марне, стратегічне планування є успішним лише тоді, коли воно фактично здійснюється. Цілі є найважливішим фасилітатором планування, але вони не розрізняють планування та саму поведінку.

Ціль присвячена конкретній меті організації, яка призведе до бажаного результату. Як наслідок, для успішної реалізації стратегії, спрямованої на досягнення цілей, специфічних для організації, організація повинна створити додаткові плани та конкретні інструкції, які гарантуватимуть досягнення

цілей, метою яких є залучення всіх учасників в плані. Основними додатковими методами досягнення стратегії є правила, методи, процедури та політика.

Тактика — це набір середньо- та довгострокових стратегій, які вписуються в довгостроковий план.

Політика — це загальна основа для прийняття рішень і вжиття дій, які сприяють розвитку ланцюжка. Він описує, що можна виконати, а що не виконати виконавцям стратегічного плану.

Процедура — це процедура, яка виконується за призначенням.

Правило є конкретним для ситуації та описує, що робити.

Процедура реалізації плану передбачає перехід від початкового стану організації до нового. Це творчий процес, який потребує численних переробок протягом планового періоду. Як наслідок, процес планування також характеризується повторюваним характером і на нього впливають управлінські рішення, як показано на малюнку 1.5 двосторонніми стрілками. На кожному кроці план оцінюється за допомогою показників, які оцінюють передбачувані цілі. Коли результати значні, в стратегію вносяться зміни.

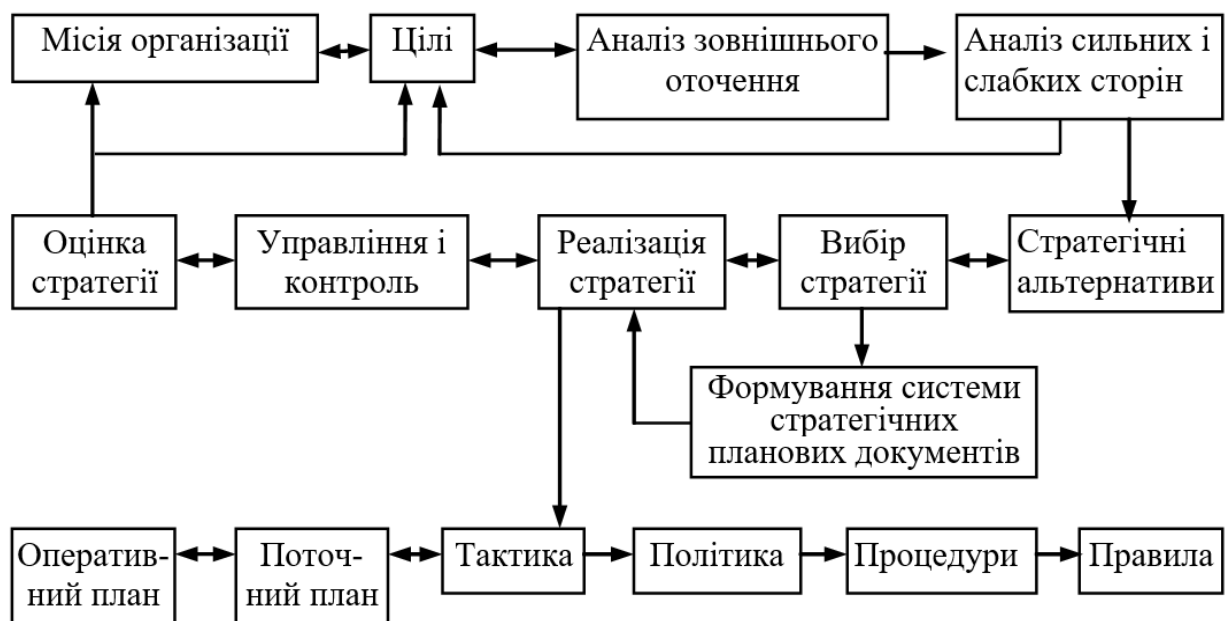

Рис. 1.5. Розгорнута схема процесу стратегічного планування

Доступно багато рішень і альтернатив. У результаті місія організації виконується кількома способами. Це сприяє створенню альтернативних версій стратегічних планів, які можна оцінити за вартістю, потенціалом і фізичними ресурсами, якими вони володіють. З цього приводу П. Друкер зауважив, що тестом на ефективність плану буде бажання керівництва виділити ресурси на його реалізацію.

Тільки ті плани, які пройшли крізь «сито» трьох оцінок для потенційної реалізації, вважаються придатними для більш масштабної оптимізації та оцінки з метою вибору найкращого плану. Ця процедура також називається бюджетуванням і передбачає витрачання ресурсів. Бюджет – це спосіб витрачання коштів, який визначається конкретним бюджетом. Цей опис також є детальним [45].

Коли ресурси розподіляються, вирішується завдання зробити їх ефективними - одним з найважливіших аспектів планування є ефективне використання ресурсів. Планування дає відповідь на питання про те, які ресурси необхідні і скільки необхідно для досягнення цілей організації, а також про те, які цілі можна досягти з обмеженими ресурсами.

Висновки до першого розділу

1. Щоб організація була успішною на ринку, вона повинна мати стратегічні цілі та практичні дії, які призведуть до бажаного результату. стратегічне планування може полегшити зусилля керівництва в цій сфері. Практика стратегічного планування, яка є логічною та аналітичною, спочатку була задумана компаніями, які хотіли змінити процедуру, щоб скасувати її. Кожна стратегія реалізується на трьох різних рівнях процесу прийняття рішень. Перший рівень - стратегія всієї корпорації - це корпоративна стратегія, яка створюється тільки вищим керівництвом організації. На наступному рівні менеджери окремих компаній всередині організації або її

підрозділів мають можливість розробляти стратегії, що призводить до розвитку методів виробництва. Третій рівень передбачає участь у створенні функціональних стратегій – функціональних стратегій.

2. стратегічне планування має вирішальне значення для ролі стратегічного управління. Це метод мислення про те, як підійти до стратегії, як витратити ресурси, як адаптуватися до зовнішнього середовища та як інтерналізувати. Процедура стратегічного планування є закритою системою, яка пов'язана з систематичним дослідженням зовнішнього середовища і реагує на зміни зовнішніх умов функціонування компанії. Результатом аналізу є виявлення причин і величини відхилення, що дозволяє швидко відреагувати на виявлені зміни і вжити відповідних заходів для їх усунення. Існує чотири різних типи планування: пасивне, неактивне, проактивне та інтерактивне.

3. Важливим рішенням у стратегічному плануванні є вибір компанією глобальної мети (місії) – мети існування компанії, яка досягається протягом планованого періоду та включає як внутрішні, так і зовнішні аспекти дій компанії, які мають бути частиною філософії компанії та очікуваного успіху. Зміст місії відображає цінності, переконання та принципи організації, а також дії, які будуть здійснені. Найважливішим рішенням під час стратегічного планування є вибір цілей для організації. Цілі надихають на виконання місії та заохочують кожного члена команди дотримуватися наміченої поведінки. Тим не менш, заява про місію є формальним формулюванням мети, якої має дотримуватися організація. На кожному кроці план оцінюється за допомогою показників, які оцінюють передбачувані цілі. Коли результати значні, в стратегію вносяться зміни. Організаційні цілі можуть бути досягнуті різними способами. Це сприяє розробці альтернативних стратегій, які можна фізично спостерігати (щодо ресурсів) і математично оптимізувати (щодо мінімізації витрат). Ця процедура також називається бюджетуванням і передбачає витрачання ресурсів.

РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ПЕРЕДУМОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

2.1. Фінансово-економічна характеристика ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

ТОВ "АГРОФІРМА" АВАНГАРД з м. Синельникове Дніпропетровської області зареєстрована 4 квітня 2001 року та здійснює свою діяльність згідно статуту. Товариство має поточні та інші фінансові документи, печатку і штамп, що нагадує назву.

Загальна площа сільськогосподарських угідь становить 2340 га, з них 2279 га – рілля, 57 га – сіножаті, 4 га відведено під базу. Компанія спеціалізується на вирощуванні рослин цільового призначення в сільському господарстві, це як технічні культури, так і зернові, а також бобові. Штатна чисельність 32 особи.

Корпорація має достатньо земельних, трудових та інших ресурсів для проведення успішної соціальної політики та активізації виробничого процесу. Компанія спеціалізується на олії та в основному зосереджена на зерновому напрямку.

З 2018 року компанія прийняла інший підхід і пішла більш широким шляхом прогресу. Ця умова пояснюється зростанням конкуренції серед фермерів поблизу місця розташування компанії. Пропонуємо вам розглянути вплив економічної ситуації компанії в результаті зміни стратегії.

Оцінка майна та його вартість задокументована на рис. 2.1.

За рисунком видно, що вартість оборотних активів компанії станом на 2022 рік значно перевищує оборотні активи станом на 2018 рік. Вона зросла на 746,25 відсотка. Таку ситуацію можна пояснити двома причинами: високим рівнем інфляції та підвищенням інтенсивності виробництва.

Зрештою, вартість недавніх активів майже не змінилася. Це пов'язано з тим, що за цей період перелік основних засобів взагалі не змінювався.

Що стосується оцінки капіталу компанії, то видно, що відбулося значне збільшення як статутної (476,19%), так і власної (662,01%) складових капіталу. Загальна сума боргу суттєво зросла на 1228,76% в основному в поточній формі

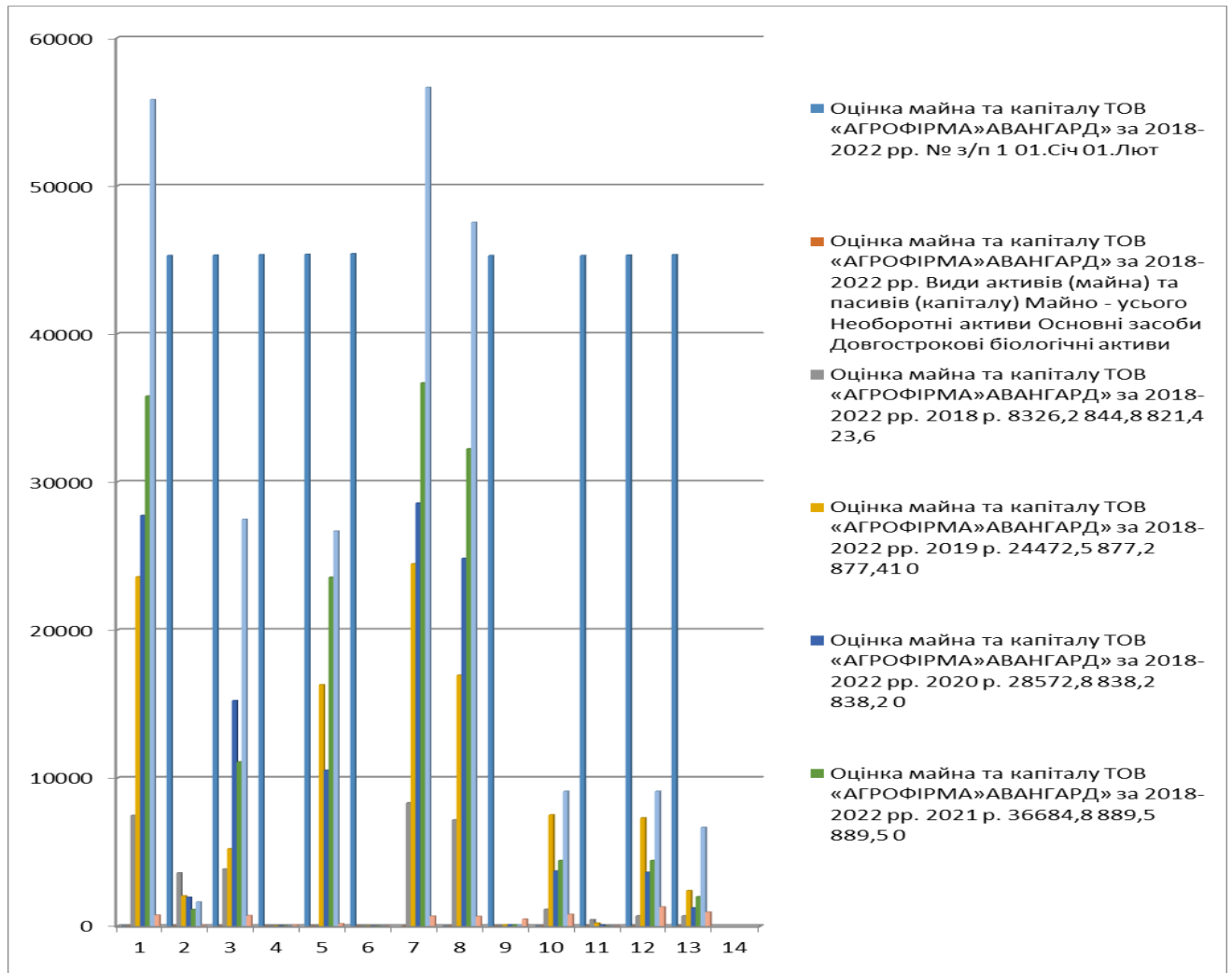

Рисунок 2.1 Оцінка майна та капіталу ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

Рух та функціональний стан основних засобів підприємства наведено на таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

Оцінка руху та функціонального стану основних засобів ТОВ
«АГРОФІРМА»АВАНГАРД»за 2018-2022 рр.

№ з/п	Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відношення у % (відхилення,+;) 2022 р. до 2018 р.
<i>Вихідна інформація, тис. грн</i>							
1	Вартість основних засобів на початок року	1151,2	1010,2	1128,2	1157,8	1278,2	111,05
2	Надійшло за рік	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Вибуло за рік	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Вартість основних засобів на кінець року	101021	1128,2	1157,8	1278,2	1281,5	126,88
5	Нараховано амортизації за рік	6289	62,4	68,8	69,1	68,6	108,94
6	Знос основних засобів: а) на початок року	12621	188,8	251,2	319,8	388,9	308,51
	б) на кінець року	18889	251,2	319,8	388,9	457,3	242,13
<i>Показники руху основних засобів</i>							
7	Річний приріст(+) або зменшення(-), тис.грн.	-141,02	118,02	29,82	120,22	3,32	-2,36
8	Темп зростання (зниження), %	87,77	111,68	102,66	110,38	100,28	12,53
9	Темп приросту (зменшення), %	-12,27	11,68	2,66	10,38	0,28	12,53
15	Період обороту, років	17,23	17,21	16,62	17,68	18,73	108,6
<i>Показники функціонального стану основних засобів</i>							
16	Коефіцієнт зносу, %: а) на початок року	10,97	18,71	22,27	27,64	30,43	19,49
	б) на кінець року	16,45	24,87	28,4	33,59	35,79	19,38
17	Коефіцієнт придатності, %: а) на початок року	89,07	81,33	77,77	72,38	69,61	-158,66
	б) на кінець року	83,62	75,17	71,67	66,45	64,25	-19,38

Дані в таблиці можуть бути використані для висновку про наступне:

- протягом останніх 5 років основні засоби не надходили та не виходили з підприємства.

- витрати основних засобів збільшуються лише за рахунок амортизації та модернізації, а не за рахунок переоцінки.

Обсяг відрахувань на амортизацію за 5 років майже не змінився.

Грошові пільги ТОВ "АГРОФІРМА ВАНГАРД" надаються в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Фінансові результати діяльності ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»
за 2018-2022 рр.

№ з/п	Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відношення у % 2022 р. до 2018 р.
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	9887,42	20317,92	13447,82	14522,42	23850,22	241,24
2	Операційні витрати, у тому числі: а) собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);	4963,22	9440,72	4638,32	6290,92	7626,42	153,68
	б) адміністративні витрати;	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	в) витрати на збут;	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	г) інші операційні витрати.	363,32	1027,11	764,22	684,22	810,82	223,30
3	Валовий прибуток (збиток)	4924,22	10877,22	8809,52	8231,52	16223,82	329,49
4	Валовий прибуток (збиток) у % до чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	49,82	53,56	65,53	56,70	68,04	18,24
7	Фінансові та інвестиційні витрати	730,12	156,22	152,52	148,62	126,42	17,33
8	Фінансовий результат до оподаткування	3830,02	9694,02	7892,82	7398,72	15286,62	399,15
11	Чистий прибуток (збиток)	3830,82	9694,02	7892,82	7398,72	15286,62	11455,82
12	Чистий прибуток (збиток) у % до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	38,76	47,73	58,71	50,97	64,11	25,37
16	Чистий прибуток (збиток) у % до валового прибутку (збитку)	77,82	89,14	89,61	89,90	94,24	16,45

Дані, наведені в даних, вказують на те, що в 2022 році очікуваний чистий прибуток компанії зросте на 241,22% порівняно з 2018 роком, незважаючи на зростання валового прибутку на 329,47%. Ця розбіжність пояснюється зростанням собівартості виробленої продукції на 153,66%, крім того, значні кошти відведено на розділ «Інші операційні витрати». Це

збільшення пояснюється втратою диспаритету між поточною валютною парою.

Крім того, чистий прибуток компанії/2022 збільшився на 399,04% порівняно з 2018 роком. Спочатку це було пов'язано з інфляцією в Україні, але є й інші причини.

Оцінка фінансової спроможності ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» наведена в таблиці 2.4.

З таблиці видно, що зменшення фінансування у 2019 році значно підвищило коефіцієнт фінансового ризику, але коефіцієнт все одно не відхилився від очікуваного значення. У результаті інші показники також задовольняли цю вимогу. Проте ризик цього підприємства зменшується тим, що в результаті знижується собівартість продукції, а обсяги та якість майже не змінюються, тому у 2019 році підприємство збільшило виручку від реалізації продукції. Порівняно з минулим роком середня ціна зросла на 20%. Показники фінансової стійкості свідчать про очікуваний результат.

В інші роки показники фінансової стійкості підприємства в основному залишаються незмінними.

Як наслідок, аналіз показників фінансової стійкості показав, що у 2019 році найбільше вдалось у своїх спробах ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД»: більшість розрахованих параметрів були типовими для їх діяльності. Проте протягом 2020-2022 років ситуація погіршилася, що призвело до зменшення загального обсягу коштів, інвестованих у майно компанії, та збільшення боргового навантаження, в першу чергу за рахунок короткострокових кредитів. У зв'язку з цим необхідно розробити ініціативи, які ефективно пом'якшать фінансово-економічні труднощі ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД».

Таблиця 2.4

Оцінка фінансової стійкості ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

за 2018-2022 рр.

Оцінка ліквідності, платоспроможності та оборотності капіталу зведена в таблицю 2.5.

Дані таблиці можна інтерпретувати так, що корпорація має достатньо ліквідних активів як значної, так і незначної вартості. Проте корпорації не вистачає ліквідних активів, необхідних для оплати праці працівників: готівки або немає на банківських рахунках корпорації, або вони були втрачені в касі корпорації. Це суттєвий негативний аспект, оскільки передбачає, що

компанія повинна визнати інші активи або взяти боргову лінію, щоб погасити свої борги, що призведе до нових зобов'язань.

Таблиця 2.5

Оцінка ліквідності, платоспроможності та оборотності оборотних активів ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД» за 2018-2022 рр.

№ з/п	Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відношення у % (відхилення, +;) 2022р. до 2018р.
1. Оцінка ліквідності							
1.1	Високоліквідні активи (А1)	0,00	0,00	24,51	8,21	9,81	35,46
1.2	Середньоліквідні активи (А2)	3865,61	21541,61	25764,81	34662,01	54176,81	1402,86
1.3	Низьколіквідні активи (А3)	3617,81	2055,71	1948,31	1128,01	1639,21	46,30
1.4	Найбільш строкові зобов'язання (П1)	700,81	2401,71	1231,21	1999,21	6673,11	954,44
1.5	Короткострокові зобов'язання (П2)	0,00	4909,21	2405,31	2442,81	2442,81	50,76
1.6	Довгострокові зобов'язання (П3)	447,41	209,41	90,31	0,00	0,00	0,00
2. Оцінка платоспроможності							
2.1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
2.2	Проміжний коефіцієнт покриття	6,53	0,72	5,20	3,51	4,03	55,64
2.3	Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності)	11,70	4,24	8,63	9,07	7,14	58,31
2.4	Коефіцієнт загальної платоспроможності	8,27	4,26	8,68	9,27	7,23	86,57
3. Оцінка оборотності оборотних активів							
3.1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	9888,41	20318,91	13448,81	14523,41	23851,21	242,23
3.2	Середньорічна вартість оборотних активів	5381,21	15539,36	25665,96	31765,91	45813,51	852,51
3.3	Коефіцієнт обертання оборотних активів	2,85	2,31 2	0,54	0,48	0,54	29,35
3.4	Коефіцієнт завантаження оборотних активів	0,52	0,78	1,93	2,3	1,94	353,11
3.5	Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	198	277	689	789	694	355

Якщо розглядати показники життєздатності, то можна зробити висновок, що через відсутність ліквідних активів значної суми коефіцієнт

абсолютної ліквідності не відповідає нормам ліквідності. Решта показників в пристойному стані.

Ви також можете оцінити діяльність та фінансовий стан компанії в додатках А та Б.

Таким чином, у контексті наведеної вище інформації можна зробити висновок, що компанія застосувала успішну стратегію. Адже якщо взяти до уваги всі вищезазначені показники, то можна легко помітити, що фінансовий стан компанії з часом значно покращився, незважаючи на складну фінансову ситуацію в Україні та девальвацію гривні.

2.2 Характеристика організації роботи служби економічної безпеки підприємства та оцінка її стану за окремими складовими

Екологічний контекст компанії постійно змінюється, тому керівник повинен намагатися підвищити економічну стабільність розвитку компанії. Однією зі складових цього процесу є створення економічної стабільності на підприємстві.

Служба безпеки підприємства є окремим структурним підрозділом, який виконує завдання щодо забезпечення діяльності підприємства.

В ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» відсутній відділ економічної безпеки, але в посадовій інструкції є перелік обов'язків, які забезпечують фінансово-економічну стабільність, ці обов'язки виконує головний економіст підприємства Аркашин Н.В.

Основними обов'язками головного економіста підприємства є забезпечення виконання наступних умов.

- перешкоджання безпеці виробничого процесу та господарської діяльності, а також збереження секретної інформації підприємства, яка є комерційною таємницею підприємства.

Процес діяльності організації, яка займається правовим і технічним захистом таємниці корпорації, називається правовим захистом.

- недопущення допуску нелегальних осіб та отримання доступу до комерційної інформації.

- організація спеціалізованого управління бізнесом, що сприяє отриманню інформації щодо таємної комерційної діяльності;

- виявлення та розміщення потенційних джерел інформації, яка витікає під час діяльності та в найбільш екстремальних ситуаціях;

- Адміністрація повинна створити або підтримувати необхідну інфраструктуру для роботи над захистом власності, обладнання, продуктів і методів виробництва або інших проектів.

- оцінка маркетингових ситуацій і протиправних дій конкурентів і злочинців;

Постійна оцінка реальних і потенційних небезпек для фінансової стійкості компанії.

Велика фігура компанії Мазін С.В. створює сприятливі умови для точного ведення бухгалтерського обліку, забезпечує подачу первинних документів усіма підрозділами, службами та працівниками бухгалтерії в узгодженому порядку з дотриманням порядку формування та подання документів до бухгалтерії.

З кожним роком економіка збільшується в розмірах, як наслідок, люди заробляють більше, але для підтримки колишнього рівня економічної безпеки та забезпечення відтворення потрібні значні кошти. На ці фактори також впливає процедура розвитку підприємства, яка проводиться в конкретному ринковому просторі або як частина більшого підприємства, яке вже є певною мірою значущим.

Оцінимо ступінь безпеки ТОВ «АГРОФІРМА «АВАНГАРД» за 2022 рік щодо різних складових економічної безпеки: фінансової, інформаційної, інтелектуальної, кадрової, техніко-технологічної, політико-правової, екологічної, енергетичної та інноваційної.

Спочатку ми поговоримо про ступінь фінансової безпеки кожного компонента. Для дослідження фінансової складової оцінимо стійкість фінансів, ступінь якої визначається обсягом наявних (власних чи залучених) обігових коштів або необхідних для виробництва та реалізації продукції.

Розрахунок оціночних показників:

1. E_c – надлишок (+) чи брак(-) оборотних коштів E_c , необхідних для формування запасів і покриття витрат Z , пов'язаних з господарською діяльністю:

$$E_c = \text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи} \quad (2.1)$$

$$E_c = 54291 - 21314 = 32977 \text{ (тис. грн.)}$$

$$E_c = E_e - \text{Величина} \quad (2.2)$$

$$E_c = 32977 - 10222 = +22755 \text{ (тис. грн.)}$$

2. E_T – надлишок чи брак власних оборотних коштів, а також середньострокових і довгострокових кредитів і позик (K):

$$E_T = (E_c + K) - \quad (2.3)$$

$$E_T = (32977 + 8234) - 10222 = +30989 \text{ (тис. грн.)}$$

3. E_H – надлишок чи брак власних оборотних коштів, а також довго-, середньо- і короткострокових кредитів і позик (K_T):

$$E_H = (E_c + K_T + K) - Z \quad (2.4)$$

$$E_H = (32977 + 29572 + 8234) - 10222 = +60561 \text{ (тис. грн.)}$$

На основі проведеного аналізу, можна зробити висновок, що рівень фінансової безпеки – абсолютний, про що свідчать всі розраховані показники з позитивними значеннями. Отже, як висновок, для функціонування підприємства достатньо власних оборотних коштів.

Далі проаналізуємо наступну складову економічної безпеки – інформаційну. Для цього необхідно обчислити значення наступних коефіцієнтів:

1. Коефіцієнт повноти інформації K_H – відношення обсягу інформації, яка є в розпорядженні особи, що ухвалює рішення (K_3), та обсягу інформації, необхідної для ухвалення обґрунтованого рішення ($K_{Гр}$):

$$K_H = K_3 / K_{Гр} \quad (2.5)$$

$$K_{\Pi}=1386/1610=0,86$$

2. Коефіцієнт суперечності інформації K_c – відношення кількості незалежних свідочств на користь ухвалення рішень (K_{nc}) до загальної кількості незалежних свідочств у сумарному обсязі релевантної інформації (K_{ncp}):

$$K_c=K_{nc}/K_{ncp} \quad (2.6)$$

$$K_c=8/11=0,73$$

3. Коефіцієнт точності інформації K_T – відношення обсягу релевантної інформації (K_p) до загального обсягу інформації, яка є в розпорядженні особи, що ухвалює рішення (K_3):

$$K_T=K_p/K_3 \quad (2.7)$$

$$K_T=987/1386=0,71$$

Рівень інформаційної безпеки визначимо за формулою:

$$K_{i6}=K_{\Pi} * K_c * K_T \quad (2.8)$$

$$K_{i6}=0,86 * 0,73 * 0,71=0,446$$

У підсумку, виходячи з вищенаведених показників, ступінь інформаційної безпеки ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» вважається середнім.

Далі ми обговорюємо інтелектуальну складову, яка відповідає за збереження та підвищення інтелектуального потенціалу компанії, тобто захист прав інтелектуальної власності компанії, а також використання накопичених компанією знань і професійного досвіду.

Розрахуємо наступні коефіцієнти:

1. Коефіцієнт кваліфікації працівників підприємства K_{KB} :

$$K_{KB}=\sum Y/O \quad , \text{де} \quad (2.9)$$

$\sum Y$ – сукупна величина кваліфікаційно-освітнього рівня працівників, тобто кількість працівників, що мають вищу та середню освіту;

O – загальна чисельність працівників підприємства.

$$K_{KB}=14/27=0,52$$

2. Інтелектуальноозброєність K_{i6} :

$$K_{io} = V_{in} / O \quad , \text{ де} \quad (2.10)$$

V_{in} – вартість інтелектуальної власності, до якої можна віднести вартість винаходів, корисних моделей, промислових зразків, товарних знаків, знаків обслуговування, фірмового найменування, раціоналізаторських пропозицій «ноу-хау» тощо.

$$K_{io} = 0$$

3. Норма доходності співробітників підприємства від інтелектуальної власності K_d , тис. грн.

$$K_d = D_{in} / O \quad , \text{ де} \quad (2.11)$$

D_{in} – дохід, який одержує підприємство від використання інтелектуального потенціалу.

$$K_d = 0$$

Визначимо загальний рівень інтелектуальної безпеки, на основі розрахованих показників: $4 * 0,5 + 1 * 0,25 + 1 * 0,25 = 2,5$.

Таким чином, ступінь інтелектуальної безпеки знаходиться між незадовільним і задовільним. Це означає, що випуск або створення нових продуктів або функцій матиме значний вплив на всю безпеку компанії.

Наступною складовою є – кадрова. Вона характеризує кадрову забезпеченість підприємства. Розрахунок рівня безпеки кадрової безпеки проведемо за такими показниками:

1. Коефіцієнт плинності кадрів $K_{п}$:

$$K_{п} = Ч_y / O \quad , \text{ де} \quad (2.12)$$

$Ч_y$ – кількість працівників, які були звільнені або скорочені за розрахунковий період.

$$K_{п} = 2 / 27 = 0,07$$

2. Коефіцієнт фізичного старіння кадрів K_B :

$$K_B = O_B / O \quad , \text{ де} \quad (2.13)$$

O_B – кількість працівників, які за віком фізично старі, старі їх знання та кваліфікація.

$$K_B = 11 / 27 = 0,407$$

3. Фондоозброєність працівників Φ_o , тис. грн.:

$$\Phi_o = \text{Основні фонди} / \text{Середньооблікова чисельність працівників} \quad (2.14)$$

$$\Phi_o = 21314 / 27 = 789,4$$

4. Фондоозброєність працівників підприємства фондами невиробничого призначення $\Phi_{но}$ тис. грн.:

$$\Phi_{но} = 10643 / 27 = 394,2$$

$$\text{Загальний рівень кадрової безпеки: } 3 * 0,25 + 1 * 0,2 + 4 * 0,35 + 4 * 0,2 = 3,15.$$

У штаті господарства велика кількість працівників похилого віку, які мають недостатні здібності через старіння населення. Це явище має негативний вплив і знижує ступінь безпеки персоналу підприємства. В цілому рівень безпеки персоналу на підприємстві є достатнім.

Наступним кроком є оцінка техніко-технологічних аспектів. Це те, наскільки обладнання та технології, які використовуються на підприємстві, є сучасними та порівнянними із середньосвітовими показниками за вартістю ресурсів. Для визначення ступеня безпеки цієї складової ми використовуємо показники, які оцінюють техніко-технологічний потенціал компанії (звичайно, з урахуванням фінансових результатів їх діяльності):

1. Частка продукції підприємства, що перевершує та відповідає кращим аналогам в Україні $K_{п.прод.}$:

$$K_{п.прод.} = 2864 / 23863 = 0,12$$

2. Частка технологічного устаткування (технологій виробництва), що відповідає кращим державним аналогам $K_{п.т.}$:

$$K_{п.т.} = 8956 / 19772 = 0,45$$

3. Частка продукції, що випускається підприємством, яка захищена патентами $K_{пат.прод.}$:

$$K_{пат.прод.} = 10262 / 23863 = 0,43$$

Загальний рівень техніко-технологічної безпеки на досліджуваному підприємстві:

$$2 * 0,25 + 4 * 0,5 + 4 * 0,25 = 3,5.$$

Таким чином, ступінь технічної безпеки заслуговує похвали. Корпорація має майже ідентичні за ступенем схожості технологічні ресурси та має 43 відсотки продукції, що є запатентованою.

Далі проаналізуємо політико-правову складову, яка визначає за такими показниками:

1. Питома вага судових й арбітражних справ у загальній сумі господарських договорів $K_{с.ар}$:

$$K_{с.ар} = 2/240 = 0,0083$$

2. Частка виграних судових й арбітражних справ у загальній кількості юридичних справ, що розглядалися $K_{в.ю}$:

$$K_{в.ю} = 2/2 = 1$$

3. Питома вага одержаних і сплачених штрафних санкцій в загальній сумі зобов'язань за господарськими договорами підприємства $K_{ш}$:

$$K_{ш} = 0/54474 = 0$$

4. Частка витрат на юридичне забезпечення діяльності підприємства в структурі його загальних витрат $K_{в.юр}$:

$$K_{в.юр} = 18753/64240 = 0,29$$

Загальний рівень безпеки: $3 * 0,25 + 3 * 0,25 + 3 * 0,25 + 3 * 0,25 = 3$.

ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» має весь політико-правовий захист. Ферма має офіційну угоду з юристом, яка передбачає, що 0,25 відсотка виручки має сплачувати компанії, мета цього об'єднання – забезпечити компанії надійну правову основу. У звітному році в господарстві було дві успішно вирішені судові справи, обидві з яких призвели до незначних витрат. Це підвищило рівень політичної та правової безпеки.

Інноваційна складова повністю відсутня в досліджуваній організації. Компанія не займається творчістю. Рівень інноваційної безпеки нульовий.

Наступним компонентом аналізу є екологічний компонент, який описує те, як технологія та виробництво відповідають екологічним нормам щодо шкоди навколишньому середовищу та його впливу на суспільство.

Показниками складової екологічної безпеки є норми ГДК щодо шкідливих речовин, які встановлені національним законодавством, а також ефективність захисних заходів щодо цієї складової.

Розрахуємо наступні показники:

1. Коефіцієнт безпечності продукції $K_{б.п}$:

$$K_{б.п} = P_c / P_z, \text{ де} \quad (2.15)$$

P_c – виручка від реалізації сертифікованої продукції, грн.;

P_z – загальна виручка від реалізації продукції, грн.

$$K_{б.п} = 51310234 / 78366092 = 0,65$$

2. Коефіцієнт забруднення середовища K_z :

$$K_z = V_{ек.з} / B_z, \text{ де} \quad (2.16)$$

$V_{ек.з}$ – розмір екологічних зборів, грн.;

B_z – загальна сума витрат підприємства, грн.

$$K_z = 21672 / 64240 = 0,34$$

3. Коефіцієнт захисту середовища $K_{зах}$:

$$K_{зах} = V_{ек.м} / B_z, \text{ де} \quad (2.17)$$

$V_{ек.м}$ – витрати на екологію (очисні споруди, переробка відходів, захист ґрунтів), грн.

$$K_{зах} = 7694 / 64240 = 0,12$$

Визначимо загальний рівень безпеки, спираючись на проведені розрахунки. В порівнянні з минулим роком витрати на екологію збільшуються, щодо розмірів екологічних зборів, то вони також збільшуються. $2 * 0,5 + 1 * 0,25 + 2 * 0,25 = 1,75$. В цілому підприємство має задовільний рівень екологічної безпеки.

Наступною складовою для аналізу виступає силова складова. Визначимо її рівень за наступними показниками:

1. Частка витрат на охорону підприємства в структурі загальних витрат $K_{в.ох}$:

$$K_{в.ох} = 18263 / 64240 = 0,28$$

2. Забезпеченість працівників підприємства службою охорони $K_{сб}$:

$$K_{сб}=4/27=0,15$$

Загальний рівень силової безпеки дорівнює: $3*0,5+2*0,5=2,5$. С(Ф)Г» Арда» забезпечено силовою безпекою на середньому рівні.

Щоб розрахувати загальну вартість безпеки підприємства, ми повинні розрахувати вартість кожного компонента безпеки по відношенню до загальної вартості (табл. 2.1)

Таблиця 2.1

Відносні оцінки безпеки за кожною складовою фінансово-економічної безпеки ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

Назва складової безпеки	Максимальний рівень	Фактичний рівень	Відносна оцінка
Інтелектуальна	4	2,5	0,63
Кадрова	4	3,15	0,79
Техніко-технологічна	4	3,5	0,88
Політико-правова	3	3	1
Екологічна	2	1,75	1,88
Інформаційна	3	2	0,67
Силова	3	2,5	0,83
Фінансова	5	5	1

Як правило, значна частина економічної стабільності присутня для всіх його компонентів. Для уточнення на наступному малюнку зображено (рис. 2.1) оцінку економічної безпеки, вектори радіуса використовуються для опису ступеня дослідженості компонента економічної безпеки на досліджуваному підприємстві.

З розрахунків і проведених досліджень можна зробити такі висновки. Для ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» характерним є середній підхід до досягнення економічної стабільності. Ці складові, в тому числі фінансова та

політико-правова, є як абсолютними, так і винятковими, що свідчить про високу якість роботи управління та кваліфікацію його спеціалістів.

Ступінь фактично відмінних від максимальних екологічних, технологічних та енергетичних компонентів дуже низька. Це явище є вигідним, що передбачає участь компанії у вирішенні багатьох питань, які мають значний вплив на ступінь безпеки, що забезпечується економічними засобами.

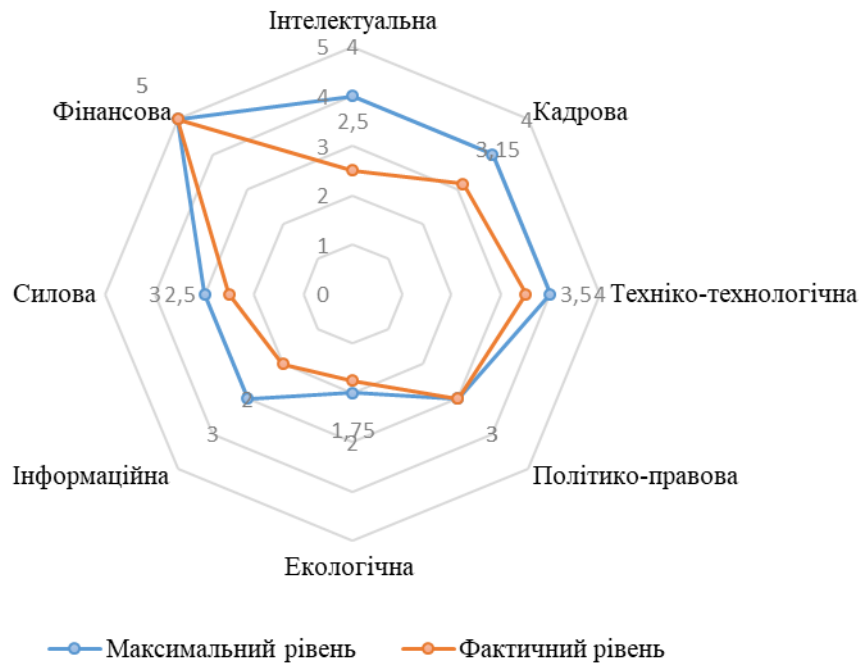

Рис. 2.2. Схема областей економічної безпеки ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

Щодо інформаційної, кадрової та інтелектуальної складових, то їх значення дещо відрізняються від максимальних, що негативно впливає на загальний рівень економічної безпеки. ТОВ «АГРОФІРМА «АВАНГАРД» має визнати крихкість загальної системи фінансово-економічної стабільності, яка проявляється в окремих складових безпеки.

2.3. Діагностика зовнішніх ефектів прямого та непрямого впливу на ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД».

Термін «зовнішнє середовище» опосередкованого впливу включає економічні умови, законодавство та дії уряду, міжнародні чинники, техніку та технології, систему цінностей та культуру суспільства, громадську думку, профспілки, демографічні фактори, екологічні та інші аспекти. Ці пов'язані фактори впливають на діяльність компанії, а також на методи, які вона обирає для майбутнього розширення. (Рис.2.3).

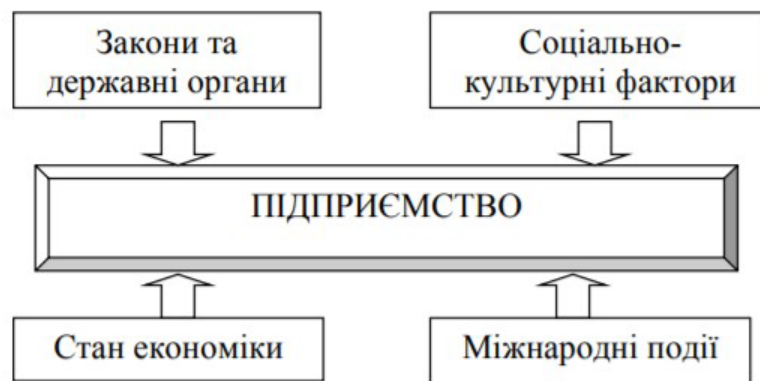

Рис. 2.3. Середовище непрямого впливу на ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

З кожним роком керівництво економіки змушене враховувати все більше зовнішніх факторів, які мають глобальний характер. У всіх компаніях є зовнішні учасники, які беруть участь у непрямих діях, які, як правило, знаходяться поза контролем менеджера (керівників). Однак важливо визнати, що деякі компанії стають успішними, а інші зазнають краху під тією ж егідою.

Діагностика опосередкованого впливу навколишнього середовища на компанію буде проводитися шляхом оцінки та вивчення економічних, технологічних, соціальних, політичних, ринкових та міжнародних аспектів. У світовій економічній науці дослідження первинних причин зовнішнього середовища називається PEST-аналізом. PEST - це скорочена форма назв різних середовищ:

- P – political and legal environment (політико-правове середовище);
- E – economic environment (економічне середовище);
- S – sociocultural environment (соціокультурне середовище);
- T – technological environment (технологічне середовище).

PEST-аналіз ставить за мету виявити ті фактори зовнішнього середовища, які найбільше впливають на підприємство, а також передбачити динаміку впливу цих факторів (сприятливу чи несприятливу).

У процесі проведення оцінок зовнішнього середовища компанії слід враховувати ступінь нестабільності. На ступінь нестабільності впливає галузь, в якій працює компанія, економічні та політичні фактори. Визначення типу стратегічного управління залежить від конкретного ступеня нестабільності (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Зв'язок видів стратегічного управління та рівня нестабільності
зовнішнього середовища

Назва рівня нестабільності середовища	Рівень нестабільності середовища	Вид управління	Вид стратегічного управління
Відносна стабільність	2,5-3,0	Управління на основі інструкцій	Стратегічне планування
Реактивність	3,0-3,5	Реактивне управління	Управління шляхом вибору стратегічних позицій
Прогнозування довгострокових змін	3,5-4,0	Довгострокове планування	Управління шляхом ранжування стратегічних завдань
Передбачення середньострокових змін	4,0-4,5	Управління на основі передбачених змін	Управління в умовах слабких сигналів
Дослідження короткострокових змін	4,5-5,0	Управління на основі гнучких екстрених рішень	Управління в умовах стратегічних несподіванок

Чим більший ступінь нестабільності, тим складніше ним керувати і тим

більше часу потрібно для переходу до нового стилю управління. Більш непостійний ступінь волатильності призводить до меншого часу реагування для компанії.

Якщо стратегічне планування використовується на рівні волатильності компанії, «З», компанія може заздалегідь спланувати нові умови навколишнього середовища, які призведуть до позитивного результату, до початку негативних ефектів, які можуть призвести до збитків. З рейтингом 4 для нестабільності ефект вже присутній ще до того, як компанія його визнає. У результаті використовується швидша реакція, яка є заздалегідь спланованою та передбачає найбільший ступінь підготовки, щоб отримати найбільший ефект за найкоротший час.

Зупинимося на зовнішньому середовищі докладніше, враховуючи вищезазначені фактори.

Політичний. Внутрішній ринок залежить від політичних подій і рішень. У результаті політичні чинники впливатимуть на бізнес у всьому світі.

Соціальна напруга може негативно вплинути на виробничий процес і зменшити дохід, якщо проти корпорації чи її продукту вжито політичних заходів. Прямі політичні дії, спрямовані безпосередньо проти уряду, чи швидкий перехід до іншого режиму щонайбільше посилять невизначеність експортера чи інвестора. Визнається, що ці випадки є винятком, а не нормою. Майже в усіх країнах нинішня політична система є похідною від зміни урядової політики, а не революції. Проте навіть незначні зміни в полісі впливають на бізнес. Як наслідок, корпорація повинна брати до уваги політичні фактори, приймаючи рішення про капітальні витрати або контракти на продаж тощо.

Правові аспекти діяльності компанії регулюються системою статутних законів. Кожна компанія пов'язана з певним правовим типом (приватне підприємство, акціонерне товариство, корпорація, концерн тощо). Це реальна правда, яка впливає на те, як компанії повинні вести бізнес і податки, які вони сплачують. Керівництво має дотримуватися законів або нести

відповідальність за їх невиконання, або принаймні вони повинні залишити бізнес. Очевидно, що розібратися в чинному законодавстві країни може тільки кваліфікований юрист, до того ж українська правова система досить нестабільна.

Економний. При виборі пропонованого проекту адміністрація повинна враховувати напрямок економічного просування. До них відносяться економічні фактори, які впливають на фінанси та діяльність компанії: рівень заробітної плати, вартість транспортування, обмінний курс, рівень інфляції, відсоткова ставка банків, валовий внутрішній продукт країни, кількість людей, технологічний розвиток тощо.

Соціокультурний. Культура компанії впливає з рівня освіти та розвитку професіоналізму серед населення, цінностей, традицій та інших аспектів. Порядок дій в окремих організаціях також залежить від соціокультурної складової. Роздрібні торговці та ресторани зазвичай покладаються на сприйняття клієнтами якості обслуговування. Вплив соціокультурної складової на організацію зумовив більшу увагу до соціальної відповідальності. Керівництво компанії повинно не тільки враховувати соціальні наслідки своїх дій, але й думати наперед, розглядати майбутнє суспільства в цілому та мати більш глибокий вплив на суспільство, ніж інші компанії.

Технологічний. До технічних факторів належать державні та недержавні витрати на науку і техніку, патентно-ліцензійний захист технологій, нові методи передачі технологій, розробка нових продуктів, інноваційний процес. При розпізнаванні зовнішнього середовища важливо розрахувати вплив кожного компонента певним чином.

Фактори, що впливають на існування самого підприємства та конкретні результати його діяльності, є зовнішніми факторами, які безпосередньо впливають на підприємство (рис.2.4).

Ці компоненти включають: галузь і конкурентне середовище; споживачі (покупці); постачальники; партнери організації; ЗМІ; і широка

громадськість.

Рис. 2.4. Середовище прямого впливу на ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

Наведена тут категорія залежить від названих компонентів, але самі компоненти впливають на розвиток компанії.

Кожен із перерахованих вище факторів середовища може призвести до банкрутства компанії. Наприклад, відсутність постачальника конкретного матеріалу (обладнання) або несвоєчасна поставка можуть перешкодити випуску конкурентоспроможної продукції, сильна конкуренція може витіснити спроби компанії розширити сферу діяльності тощо.

Використовуючи цю саму методику, ми оцінимо важливість непрямих впливів зовнішнього середовища. Цей метод полегшує ідентифікацію та порівняння наслідків різних комбінацій факторів, загального ступеня впливу, потенційних небезпек і можливостей, пов'язаних з компанією в результаті дії найбільш значущих факторів у даному середовищі.

Загалом вплив зовнішніх факторів економіки є значним. Це як пряме, так і непряме. Величина розміру підприємства, його положення на ринку, обсяг операцій, його конкурентоспроможність та інші фактори вказують на те, що необхідно постійно оцінювати величину їх впливу. Зрештою, за високих рівнів нестабільності, коли внутрішні та зовнішні ситуації розвиваються швидко, підприємству не вистачає часу для прийняття своєчасного рішення, тобто швидкість зміни внутрішніх та зовнішніх ситуацій перевищує можливості підприємства реагувати. до цих змін.

Зараз корпорація переживає так звану екологічну реакцію. Незворотні

зміни показників, їх різкий перехід свідчать про те, що економіка не визначена чітко, і, насамперед, бракує стратегії, яка б успішно виробляла стійку фінансову діяльність. Тому дуже важливо спостерігати за впровадженням механізму, пов'язаного з цією стратегією, це допоможе в подальшому досягненні цілей компанії.

Висновки до другого розділу

1. Суб'єкт дослідження ТОВ «АГРОФІРМА «АВАНГАРД», яка здійснює господарську діяльність, спрямовану на «вирощування сільськогосподарських культур» з метою отримання доходу та фінансових результатів. Активи господарства щорічно збільшуються: у 2013р. , активи були оцінені в 34 368 000, а в 2021 році вони були оцінені в 112 651 000. У рамках інвентаризації більшу частину загальної суми складають оборотні активи компанії, їх вартість зростає швидкими темпами, це говорить про швидкість перерахунку товарно-матеріальних запасів підприємства. Економіка в основному фінансується за рахунок доходу від реалізації продукції. Згубним явищем є те, що у 2013 році, на відміну від усіх інших років, економіка мала збиток у розмірі 3 млн. 325 тис. грн. Причинами цих змін було наближення собівартості до рівня чистого доходу, а також збільшення витрат. У всі інші епохи зростання доходів було більше, ніж зростання витрат, що призводило до більшого зростання доходів і таким чином позитивний кінцевий результат. Остаточна оцінка ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» показала, що стан підприємства невідомий. Досить швидкі зміни показників протягом багатьох років негативно позначаються на його ініціативах. Це означає, що стратегія компанії щодо заробітку грошей не зовсім вдала і її потрібно змінити.

2. ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» не надала послугу фінансової чи економічної стабільності. Обов'язки служби фінансово-економічної

безпеки покладено на головного економіста Аркашину Н.В., завідувача Мазіну С.В. Дослідження складових економічної безпеки демонструє, що корпорація, як правило, налаштована на забезпечення економічної безпеки. Ці компоненти включають фінансову та політико-правову складові високого рівня. Ступінь фактично відмінних від максимальних екологічних, технологічних та енергетичних компонентів дуже низька. Проте обсяги інформаційної, кадрової та інтелектуальної складових та їх значення дещо відрізняються від максимальних, що негативно впливає на загальний ступінь економічної безпеки.

3. Екологічні чинники, що мають прямий чи опосередкований вплив. Фактори зовнішнього середовища, які безпосередньо впливають на компанії, включають: галузь і конкурентне середовище; споживачі (покупці); постачальники; партнери; ЗМІ; і саме довкілля. Кожен із перерахованих вище факторів середовища може призвести до банкрутства компанії. Наприклад, відсутність постачальника конкретного матеріалу (обладнання) або несвоєчасна поставка можуть перешкодити випуску конкурентоспроможної продукції, сильна конкуренція може витіснити спроби компанії розширити сферу діяльності тощо. Діагностика опосередкованого впливу на оточення компанії було досягнуто шляхом вивчення та оцінки економічних, технологічних, соціальних, політичних, ринкових і міжнародних аспектів. Діагностика впливу зовнішніх факторів, як прямих, так і опосередкованих, на господарства дозволила зробити висновок про нестійку репутацію ТОВ «АГРОФІРМА АВАНГАРД» на ринку. Величина розміру підприємства, обсяг транзакцій, його конкурентоспроможність та численні інші фактори вказують на те, що необхідно постійно оцінювати величину їхнього впливу. Зараз корпорація переживає так звану екологічну реакцію. Неоднозначні зміни показників, їх різкий перехід свідчать про недостатню чіткість економіки.

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

3.1 Методичні підходи до моделювання управління фінансово-економічною безпекою у ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД»

Планування стратегії підприємства передбачає:

Прогнози (прогнози майбутніх результатів), які підкріплені існуючими обставинами.

- первинна модель поведінки (місія) і передбачуване управління;
- довгострокове планування;
- нагляд;
- координація та нагляд, за допомогою яких знімаються цілі, які ще не досягнуті.

Фінансова стратегія компанії є похідною від повного розкриття інформації, яка ґрунтується на результатах досліджень, у тому числі аналізу фінансової поведінки компанії протягом поточного періоду та в майбутньому. Огляд конкурентної позиції компанії може допомогти визначити, які зміни можна внести в конкурентну стратегію компанії.

Стратегічний план впливає з ретельного дослідження та точної інформації. Щоб брати участь у успішному діловому світі, компанія повинна мати багато інформації про галузь, ринок, конкуренцію та інших учасників. Стратегічний план вбирає віру, індивідуальність і віру в те, що у компанії буде світле майбутнє.

Весь стратегічний план слід розглядати як програму, яка спрямовує дії компанії на тривалий період часу. Враховуючи складне ділове та соціальне середовище, яке постійно розвивається, необхідно вносити постійні зміни.

Переваги стратегічного планування очевидні:

- планування пропагує ідею про те, що менеджери повинні думати про майбутнє.
- призводить до більш ефективної координації зусиль компанії.
- полегшує створення метрик для наступного спостереження.
- змушує компанію більш чітко описувати свої обов'язки та політичні переконання;
- робить фірму більш підготовленою до раптових змін;- більш наочно ‘

Ілюструє зв'язок між керівництвом і обов'язками кожного чиновника. На підставі вищевикладеної інформації ми пропонуємо моделювати економічну безпеку підприємства з використанням наступних фундаментальних принципів (рис.3.1).

Практика стратегії підприємства, яка називається так, це метод досягнення місії організації, який пов'язаний з цілями компанії, тому розгляд цих складових неможливий без попереднього розуміння місії організації, проілюстровано основні принципи управління на рисунок 3.3.

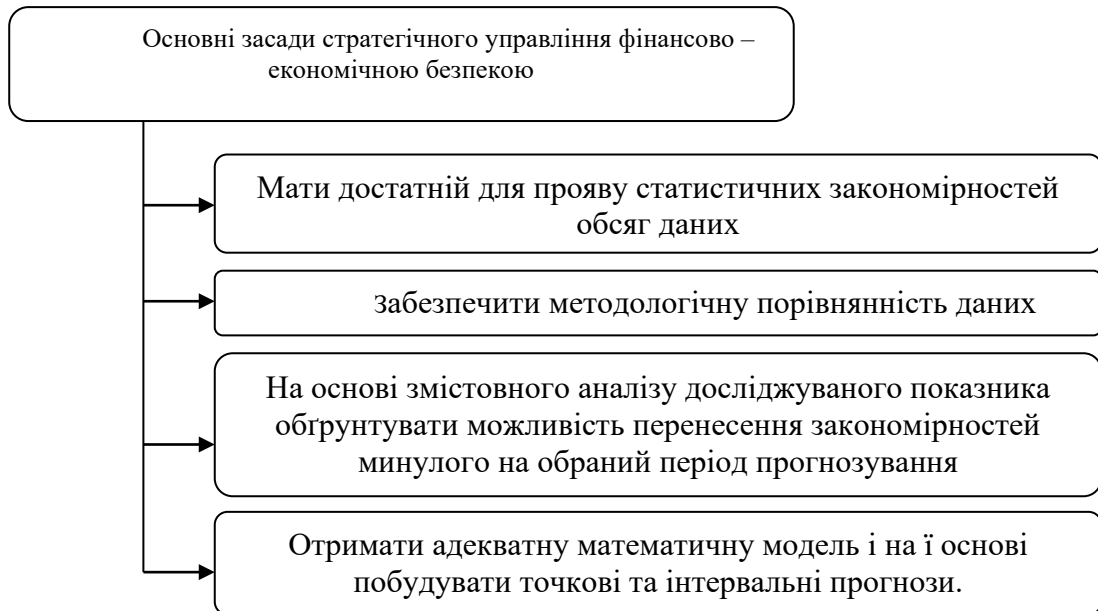

Рис.3.3. Запропоновані методичні підходи стратегічного управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві

Сучасні умови ведення бізнесу характеризуються неоднозначністю, динамічністю та наявністю численних зовнішніх і внутрішніх небезпек, пов'язаних із низьким попитом з боку споживачів, нестабільною податковою політикою з боку держави, зниженням ресурсного потенціалу, зменшенням інвестицій та інновацій, нерозвиненістю природи. ринку довгострокових кредитів, а втрата цих небезпек призводить до значних збитків і кризи. У зв'язку з цим турбота про збільшення швидкості реагування на негативні впливи навколишнього середовища та забезпечення економічної стабільності підприємства є першочерговим у системах управління підприємством. Відповіддю на цю проблему є створення моделей, які допоможуть компанії вижити з часом, ці моделі покликані запобігти тому, щоб компанія стала

довгостроковою. Інші методи, такі як згадані раніше, також застосовуються на кожному етапі процесу управління фінансовою безпекою. Зокрема, компанії використовують спеціальні методи дослідження на кожному етапі процесу.

Створення системи показників базується на початковому переліку показників фінансової безпеки та відборі найбільш значущих показників для оцінки ступеня фінансової безпеки підприємства, використовуються обидва ці підходи.

Змодельовано процес формування умов функціонування на підприємстві, що дає змогу виділити стійкі, нестійкі та кризові режими. Кожен із цих режимів має свій спосіб розпізнавання небезпек. Метод ідентифікації базується на обчисленні сумарного значення показника, який репрезентує економічну безпеку. Практична мета моделювання та прогнозування ступеня фінансової безпеки організації полягає в описі прогресу організації.

Моделювання процесів вибору стратегії безпеки з огляду на економічні втрати може допомогти в оцінці фінансового збитку, спричиненого нестабільною роботою компанії, і визначенні необхідних коштів для узгодженого режиму роботи для різних варіантів з точки зору пом'якшення впливу.

У результаті комплекс економіко-математичних моделей, пов'язаних з управлінням економічною безпекою підприємства, підвищує ефективність функціонування всього підприємства. Це досягається шляхом підвищення реакції на різні ініціатори.

Важливість стратегії компанії має першочергове значення для її ролі на ринках, особливо щодо її важливості.

Беручи до уваги основну тактику, ми матимемо індивідуальні переваги для себе. Результати покращень наведено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Запропоновані базові конкурентні стратегії для подальшої роботи
підприємства

№ п/п	Назва базової стратегії	Конкурентні переваги
1.	Стратегія диференціації	Мета стратегії полягає в тому, щоб надати продукту особливих властивостей, які є значущими для споживача і відрізняють його від товарів інших конкурентів. Відмінність, як і лідерство у витратах, використовується для захисту організації від конкуренції, але в інший спосіб. Незважаючи на спільність цих ознак, успішна диференціація може призвести до більшого прибутку для бізнесу на ринку. Оскільки ринок готовий платити більше за ту саму річ, це призводить до більшого прибутку для бізнесу на ринку
2.	Стратегія лідерства за витратами	Основна мета всієї стратегії – мати нижчу вартість, ніж у інших конкурентів. Ціноутворення за перевагами успішно справляється з усіма п'ятьма конкурентними силами
3.	Стратегія фокусування	Сегментна спеціалізація, яка зосереджена на потребах певної демографічної групи або групи покупців, не намагаючись охопити весь ринок. Його мета — перевершити конкурентів і ефективніше задовольняти запити цільової аудиторії. Цю стратегію можна вивести як з лідерства за витратами, так і з диференціації, але лише для цільової аудиторії

Однією з найбільших помилок, яку можуть зробити організації, є спроби використовувати кілька стратегічних стратегій, щоб конкурувати на ринку, це неможливо.

Важливо визнати, що (на відміну від традиційного менеджменту) хороша реалізація стратегії має здатність запобігати негативним наслідкам розвитку, вона дає шанс на успіх через непередбачену ситуацію в середовищі.

У цей період відповідальною вважається посадова особа, яка розпізнає документ та опрацьовує отриману інформацію.

Завдяки графіку можна прискорити виконання документа на підприємстві, адже всі, хто бере участь у його створенні, знають про необхідну кількість зусиль та очікувані терміни.

3.2 Моделювання стану фінансово-економічної безпеки в розпорядженні підприємства

У важкі часи та несприятливий економічний клімат надзвичайно важливо підтримувати та забезпечувати достатню фінансову та економічну стабільність для вирішення проблем, пов'язаних з ефективним управлінням підприємством. Моніторинг безпеки здійснюється шляхом спостереження за показниками звітності компанії протягом кількох послідовних періодів часу.

Ми впроваджуємо камери, які спостерігають за всім в компанії, це зменшить ймовірність крадіжки, а також зменшить кількість «неслухняної» поведінки під час процесу найму.

Крім того, було б корисно створити цифровий бар'єр, який би дозволяв доступ до особистих зон, це вимагало б використання контролю доступу.

Перевагами методу є: відсутність правил щодо гігієнічності кисті, її температури та вологості. Недоліки: великі інструменти, низька толерантність до імітації.

Аналіз малюнка (зображення) райдужної оболонки. Райдужна оболонка унікальна тим, що для спостереження за нею потрібно спостерігати за допомогою портативної камери та спеціального програмного забезпечення. Сканування та кодування райдужної оболонки є простим і практичним, оскільки візерунок розташований на поверхні ока. Фактично, візуальне представлення зовнішнього вигляду ока може бути досягнуте без необхідності безпосереднього контакту з пристроєм, ця відстань становить 3 фути, що дозволяє використовувати сканери в різних місцях і біля банкоматів. Використання обладнання можливе, якщо людина сліпа, має катаракту або страждає на тривале захворювання, або обидва.

Перевагами цього підходу є високий ступінь розпізнавання, неінтерактивний метод сканування, невеликий обсяг бази даних, яка зазвичай

пов'язана з біометричними системами, і низька кількість помилок у першому та другому типах.

До переваг можна віднести високу вартість пристроїв і незручність, пов'язану з необхідністю фокусування погляду.

- Аналіз сітківки ока. Сканування сітківки ока використовує інфрачервоне світло малої потужності, яке надсилається через зіницю до кровоносних судин у задній частині ока. Майже нуль відсотків некоректного доступу.

Звукова ідентифікація. Голос є поєднанням біологічних і поведінкових компонентів. Пристрої, які розуміють властивості людського голосу, можуть виводити різні характеристики людського мовлення та генерувати цифровий код, який розпізнає частоту голосу. Популярність підходу пояснюється його простотою. Мінуси - низька надійність (наприклад, комусь із звичайною застудою або ларингітом буде важко користуватися системою).

Аналіз почерку (електронний підпис). Розпізнавання малюнка чи письма певної особи за допомогою коду. Все більшої популярності набуває практика фіксації підпису в стаціонарній формі замість письма ручкою на папері, призначеному для банків чи податкової служби, це робиться для створення форм, звітів та документації для операцій. Ці пристрої, як правило, використовуються разом із пристроями розпізнавання цифрового підпису, мають спеціальні чутливі до тиску інтерфейси або їх комбінацію. Мінусом методу є висока ймовірність підробки підписів.

- Почерк клавіатури, який також називають швидкістю набору тексту, є дослідженням шаблону та частоти, з якою користувач пише певну фразу (ключове слово). Це схоже на елементарний телеграф, відправник використовує рукописний знак алфавіту для спілкування з одержувачем (почерк радиста). Цей спосіб ідентифікації є найменш популярним.

Через голос. Голосова автентифікація є одним із найбільш традиційних методів підтвердження особи. Такий підхід є ненасильницьким і не створює

для когось особливих проблем, тому проводяться дослідження щодо створення голосових блокувань та обмеження доступу до інформації.

Переваги методу: простий, звичайний спосіб розпізнавання людиною, бюджетний, безконтактний.

Недоліки: велика кількість помилок, висока чутливість до вторгнень, необхідність у спеціалізованому ізольованому просторі для виявлення, можливість незаконного вторгнення у фразу. На якість розпізнавання впливає безліч факторів, серед яких висота голосу, швидкість мови, захворювання, психологічний стан автора тощо.

Основними перевагами біометричного контролю доступу є:

- найбільший ступінь безпеки та неможливість проникнення на об'єкт небажаних осіб;

- нагляд та контроль за щоденною зайнятістю працівників. Програма також може додавати нових співробітників і публікувати показники продуктивності персоналу в Інтернеті.

Швидкість і постійність розпізнавання;

- спроба проникнути в приміщення співробітників.

Плата за електронні картки для ідентифікації, телефони та ключі не враховується.

- можливість доповнити існуючу систему безпеки біометричним компонентом.

Крім біометричної системи, крім біометричної системи, повинна мати система керування картками:

- повністю ігнорує можливість надання персоналом своїх ідентифікаторів один одному та запиту на перевірку.

Ви можете створити тимчасові сценарії та описати потенційний доступ до області для різних відділів і окремих осіб.

- дозволяє надати права доступу на територію, а також вибрати спосіб надання доступу на тимчасовій та зональній основі (наприклад:

співробітники першого магазину можуть входити тільки в перший магазин, працівники другого магазину можуть зайти тільки в другий магазин).

- заборонити обробку цієї інформації, система автоматично її усуне; якщо працівник не дотримується правильного протоколу реєстрації (особа не може мати дві реєстрації з однаковим напрямком), система видасть порушення.

3. Контроль доступу є складністю.

Це потужний спосіб видалення небажаних гостей. Турнікет може працювати як в ручному, так і в автоматичному режимах, в останньому режимі для проходу потрібна картка, ключ або брелок. Вони повинні відкриватися читачеві на вході. Турнікет може бути як самостійним, так і частиною системи контролю доступу.

Щоб забезпечити безпроблемний контроль Інтернету, ми рекомендуємо вам встановити необмежену систему. У разі планових або технічних відключень електроенергії залишатимуться актуальними всі способи забезпечення безпеки компанії, включно з виключенням можливого проникнення. У результаті підвищується безпека фінансів компанії та складових економічної безпеки..

Висновки до третього розділу

Дослідивши сучасні підходи до управління фінансовою безпекою підприємства, можна зробити висновок, що, як правило, поряд з методами оптимізації використовується кореляційний аналіз, ці методи призводять до створення формальних моделей системи фінансової безпеки підприємства. З огляду на це, питання, пов'язані з моделюванням питань, пов'язаних із безпекою, на рівні підприємства загалом і фінансової безпеки зокрема є суттєвими і їх слід розглянути.

1. Під час своєї діяльності компанія використовує довгострокову стратегію, яка є корпоративним планом управління, який описує довгострокові цілі компанії. Сфера корпоративної стратегії охоплює всю безпосередню чи непрямую діяльність компанії. Він складається з вжитих дій і методів, які використовуються для управління справами компанії.

2. Щоб забезпечити безпроблемний доступ до Інтернету, радимо без проблем встановити систему. У разі планових або технічних відключень електроенергії залишатимуться актуальними всі способи забезпечення безпеки компанії, включно з виключенням можливого проникнення.

3. У процесі стратегічного управління мають бути враховані всі напрямки діяльності компанії, включаючи фінансово-економічну стабільність, незважаючи на те, що в умовах нестабільної політичної та економічної ситуації управління безпекою ускладнюється низкою питань. , насамперед щодо нестабільності економіки та її регулювання, нестабільності правової поведінки, недостатнього фінансового забезпечення тощо.

4. Впроваджуємо камери, які спостерігають за всім в компанії, це зменшить випадки крадіжок, а також зменшить кількість «непідтримуючих» у процесі працевлаштування. Крім того, було б корисно створити цифровий бар'єр, який би дозволяв доступ до особистих зон, це вимагало б використання контролю доступу.

5. Контроль доступу за допомогою карток, ключів або брелоків є найефективнішим методом забезпечення ефективного моніторингу території разом із надійним бар'єром, який запобігає проникненню сторонніх осіб.

6. Біометрична система контролю доступу - ця система є високоефективною для підвищення ефективності роботи компанії. підвищує ефективність зусиль співробітників і дозволяє їм максимально ефективно використовувати свій час. Система особистого біометричного доступу Sack захищає активи компанії від знищення, втрати або крадіжки.

7. Ефективність системи контролю доступу підвищується при поєднанні з системою відеоспостереження приміщень, система контролю та

управління доступом зазвичай використовує підключення персонального комп'ютера до контролера. Це полегшує встановлення конкретних правил щодо того, як працівники можуть отримати доступ до території та як вони повинні обліковувати години своєї роботи.

8. Вигідно об'єднати систему безпеки та протипожежної безпеки з системою контролю та управління доступом. У цьому випадку інформація, отримана від датчиків диму та температури, використовується для автоматичної активації аварійного виходу та гасіння дверей.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Передумовами фінансово-економічної безпеки підприємства на кожному етапі розвитку є: складне фінансово-економічне середовище; інфляційні процеси та зниження купівельної спроможності населення; недосконале конкурентне середовище з перешкодами для доступу до ресурсів та ринків, прав бізнесу, непланований розвиток економіки та ринків, недостатня увага з боку держави до питання фінансово-економічної стабільності компаній.

Проведено комплексне дослідження методів управління фінансово-економічною стійкістю підприємства. Виходячи з поставленої мети, було виконано декілька першочергових завдань. У першому розділі дипломної роботи були розглянуті теоретико-методологічні засади управління фінансово-економічною безпекою.

1. Спосіб забезпечення фінансово-економічної стабільності на підприємстві є невід'ємною частиною системи економічної безпеки, яка: базується на конкретних завданнях, функціях і принципах; це передбачає використання системного підходу до виконання завдань з використанням інструментів і методів, які є специфічними для компанії.

2. Збереження інформації є одним із найважливіших аспектів економічної безпеки компанії, тому лише збереження комерційної таємниці – це не весь спектр зовнішніх небезпек, які можуть негативно вплинути на компанію. У зв'язку з цим економічну безпеку слід розглядати як засіб забезпечення стійкості підприємства в різноманітних, у тому числі несприятливих, умовах зовнішнього середовища, незалежно від характеру їх впливу на основну сферу діяльності підприємства, величини та характеру внутрішні зміни.

3. Аналіз та екстраполяція багатьох наукових джерел дає змогу зробити висновок про те, що функціональність системи фінансово-економічної

безпеки залежить від реалізації кількох фундаментальних принципів управління фінансово-економічною безпекою на організаційному рівні.

4. Підсумовуючи результати досліджень конкурентоспроможності, ми робимо висновок, що конкурентоспроможність, як комплексна та загальносистемна характеристика, все ж впливає на поточний стан компанії та її передбачувані короткострокові цілі. Також, на відміну від конкурентоспроможності, категорія економічної безпеки на підприємстві є ширшою, вона включає як збереження та ефективність майна підприємства, так і здатність до розвитку, а основою поняття є здатність підприємства ефективно функціонувати і безпечно протягом усього життєвого циклу відповідно до своєї місії та цілей.

5. Вивчивши найбільш поширені підходи до вимірювання ступеня економічної безпеки компанії, можна зробити висновок, що ці підходи важко використовувати в намічених межах.

6. Ефективність використання ресурсів організації лише частково відповідає за фінансову стабільність організації, більш важлива в цьому плані внутрішня гармонія між інтересами організації та зовнішнім середовищем. Додатково ефективність господарської діяльності вимірюється ретроспективним характером економічної безпеки підприємства, показники, які використовуються для розрахунку собівартості та рентабельності капіталу, свідчать про попередній стан підприємства. Крім того, ефективність діяльності залежить не тільки від статусу компанії на ринку. Показники рентабельності, які зосереджені на витратах і загальному капіталі, є більш інформативними за своєю природою, але вони не дають засобу оцінити ступінь дотримання підприємством своїх інтересів, це неможливо, незважаючи на потенціал показника, точно визначити його порівняно з показниками інших компаній. Неточність методу пояснюється складністю визначення подібності компаній, оскільки вона не може виникнути через однакову ознаку об'єднання, виду діяльності чи використання капіталу, а

також різноманітність інтересів компанії та різний ступінь важливість однакового інтересу для різних, хоча й схожих компаній.

У другому розділі дипломної роботи описано фінансово-економічну сутність підприємства, роботу служби економічної безпеки та оцінено стан справ за складовими.

7. У 2021 році значно зростуть витрати на основні засоби (39 тис. грн.), що дорожче, ніж у 2011 році, на суму 38 тис. дол. Це пов'язано з придбанням столів, комп'ютерів та інших стаціонарних засобів, які використовуються компанією.

8. У 2021 році загальний обсяг капіталу збільшився на 11253 тис. У порівнянні з 2011 роком кількість абонентів 4G зросла на 19,4%. Результат збільшення власного капіталу та статутного резерву. Це зросло на 8 431 тис. та 15 000 тис. грн. За взаємною поступкою.

9. У 2021 році загальна сума кредиторської заборгованості досліджуваної компанії зросла на \$164 000, або \$14 000 на душу населення. приблизно в два рази. Однак у 2011-2014 роках ситуація була згубною, і в 2019 році була оцінена поточна сума кредиторської заборгованості (\$83 000). У 2020 році ця цифра надзвичайно зросла до 1 млн 909 тис. грн. У 2021 році цей показник знизився до 407 тисяч гривень, що свідчить про стабільність компанії.

10. Період обороту основних засобів у 2011 році становив 0,86 року, що приблизно дорівнює 10,5 місяцям. У 2020 році цей показник становив 6,17, тобто приблизно 74 місяці (6 років і 2 місяці). У 2021 році число становить 7,00, тобто 7 років.

11. Дохід компанії зазвичай нестабільний, особливо це стосується 2011 року. Рентабельність активів становить 0,67% (рівень ризику: низький; високий прибуток; достатній запас міцності); у 2018 році рентабельність - 0,16% (рівень ризику: високий; прибуток недостатній; запас міцності недостатній); у 2019 р. рентабельність 0,02% (рівень ризику: високий;

низький прибуток; недостатній запас міцності); у 2020 р. дохідність 0,04% (рівень ризику: середній; прибуток достатній; запас міцності достатній).

12. Загальна ліквідність компанії зросла на 36,81%, а відсоток загального доходу, який витрачався на ліквідність, збільшився з 1,03 до 6,61. У 2021 році довгострокова заборгованість значно зросте, сягнувши 4,394 млн грн. Оскільки типові річні витрати оборотних активів зросли з 410,50 до 820,00. У 2011 році середній обсяг становив 26504,50тис. У 2021 році загальний дохід чистого продажу зменшився на 21,91%.

13. Загальний показник фінансового стану підприємства розраховується шляхом усереднення річної оцінки за наступні періоди: - 2011 рік – 7,05; у 2018 році – 6,14; у 2019 році – 7,04; у 2020 році – 7,16; у 2021 році – 6,91. Це означає необхідність перегляду недоліків і вдосконалення на основі внутрішнього екологічного дослідження. Однак істотних обмежень немає, і зниження популярності не спостерігається.

14. Ознаки економічної безпеки організації та оцінка її стану за окремими складовими свідчить про те, що, згідно з розрахунками, найбільшу та найменшу небезпеку становлять кадрова та фінансова складові. Компонент, який живить обладнання, відіграє найбільшу роль, що може призвести до негативних наслідків, оскільки через нестабільну економіку та загальний стан країни цей компонент повинен підтримуватися на високому рівні, щоб забезпечити його безпеку та безпеку працівників .

15. У процесі моніторингу фінансово-економічної життєздатності підприємства важливо враховувати аналіз показників рентабельності, одного з найважливіших показників ефективності діяльності та управління підприємством. Підвищення показників прибутковості позитивно впливає на загальний фінансово-економічний стан компанії, зокрема на підвищення її безпеки.

16. Для забезпечення достатньої фінансово-економічної стійкості підприємства запропоновано комплекс економіко-математичних моделей, які

максимізують рентабельність показників виручки та собівартість показників виручки.

17. Документується процес обліку та аналізу складових системи показників та оцінки якості фінансово-економічної безпеки підприємства. Визначено стратегічні цілі та методи забезпечення фінансово-економічної стабільності підприємства.

18. Управління фінансово-економічною стабільністю підприємства повинно починатися з планування фінансово-економічної діяльності підприємства, а не просто зосереджуватися на ефективності процесу, а також намагатися мати заплановану динамічну перевагу суб'єкта господарювання. Це необхідно враховувати в усіх напрямках і під час планування довгострокових і короткострокових стратегій компанії. Основною відмінністю стратегічних підходів до фінансової та економічної безпеки є ступінь небезпеки, пов'язаної з розробкою (зміною) стратегії та фінансовою спроможністю підприємства. Крім того, перелік критеріїв, які використовуються для визначення раціональності запланованої діяльності підприємства, має бути доповнено забезпеченням доступу до ресурсів і маркетингових каналів, збереженням активів підприємства від хижаків у внутрішньому чи зовнішньому просторі та забезпечення безпеки технологічного процесу є частиною загального бізнес-процесу.

У третьому розділі ми обговоримо, як покращити організацію та управління фінансово-економічною безпекою корпорації.

19. Ми гарантуємо встановлення камер, які спостерігають за всім у компанії, це має на меті зменшити випадки крадіжок.

20. Гарантуємо встановлення біометричної системи безпеки, це підвищує ефективність діяльності компанії та підвищує продуктивність праці співробітників. Крім того, ми рекомендуємо використовувати електронний контроль доступу за допомогою карток, ключів або брелоків. Ці системи контролю дозволяють компанії максимізувати свої активи, наскільки це можливо, у разі втрати, пошкодження або крадіжки. Що опосередковано

пов'язане з фінансово-економічною стабільністю ТОВ «Агрофірма «Авангард».

21. Для забезпечення постійного контролю на підприємстві має бути запроваджена система, яка не має пауз. У разі планових або технічних перекриттів електропостачання, всі методи забезпечення безпеки підприємства залишаються ефективними, включаючи виключення потенційного проникнення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барановський О. І. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) / Барановський О. І. – Київ: нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 759 с. – (монографія).
2. Блонська В. І Економіка підприємства: теорія і практикум: навч. посіб. / В.І.Блонська, Васильців Т. Г., Гринкевич С. С. та ін.; – Львів: «Магнолія 2006», 2021. – 688 с.
3. Василенко Л. П. Фінанси підприємства / Л.П.Василенко– Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2005. – 239 с. – (навч. посібник Ч. 2).
4. Василенко В.А. Стратегічне управління: Навч. посібник / В.А.Василенко, Т.І.Ткаченко. – К.: ЦУЛ, 2018. – 396с.
5. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл / В.О. Василенко, В. Г. Шматько; за ред. В. О. Василенко. – К.: ЦНЛ, 2005. – 440 с.
6. Васильців Т. Г. Пріоритети та засоби зміцнення економічної безпеки малого і середнього підприємництва / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Гуменюк А. М. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2009. – 248 с.
7. Вітлінський В. В. Моделювання економіки : навч. посібник / В. В. Вітлінський – К. : КНЕУ, 2003. – 408 с.
8. Дем'яненко Г. Є. Економічна безпека торговельного підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.ек.наук : спец. 08.07.05 "Економіка торгівлі та послуг" / Дем'яненко Галина Євгенівна – Донецьк, 2022. – 18 с.
9. Діяльність підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності у 2020 році: статистичний збірник. – Дніпропетровськ: Головне управління статистики у Дніпропетровській області, 2021. – 98 с.
10. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: Навч. посібник / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. – К.: ЦУЛ, 2009. – 440с.

11. Євдокимов Ф.І. Узагальнююча оцінка фінансової складової рівня економічної безпеки підприємства / Ф. І. Євдокимов, О. В. Мізіна, О. О. Бородіна – Донецьк: ДонНТУ, 2002. –14 с.– (Серія економічна).

12. Єрмошенко М. М. Економічні та організаційні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства : препринт наукової доповіді / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячова, А. М. Ашуєв – К.: Національна академія управління, 2020. –321 с.

13. Жаліло Я. А. Проблеми узгодження економічної безпеки мікро- та макрорівнів / Я. А. Жаліло // Національна програма забезпечення економічної безпеки в контексті стратегії соціально-економічного розвитку України : матеріали Круглого столу (1 листопада 2000 р.) / [ред. С. І. Пирожков, Б. В. Губський, А. І. Сухоруков]. – К. : Національний інститут українсько-російських відносин при Раді національної безпеки та оборони України, 2001. – 56 с.

14. Забродський В. А. Власність, економічна безпека і держава/В. А. Забродський, М. О. Кизим / Економічна кібернетика. – 2000. –№ 3–4. – 63 с.

15. Закон України «Про інноваційну діяльність» / Відомості Верховної Ради України, 2002. – 266 с.

16. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент. Теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. – К.: ЦУЛ, 2018. – 448с.

17. Інтернет-ресурс для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.management.com.ua.

18. Інтернет-ресурс Державного комітету статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua.

19. Каркавчук В. В. Економетричне моделювання динаміки рівня фінансової безпеки підприємства / В. В. Каркавчук // Вісник Львівського національного університету.– Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 214 с. – (Серія економічна)

20. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент / Г. І. Кіндрацька – К. : Знання, 2006. – 366 с.
21. Клопов І. О. Управління економічною безпекою промислового підприємства [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Natural/Vznu/eco/2011_1/043-52.pdf
22. Концепція економічної безпеки України / кер. Проекту В. М. Геєць; Ін-т екон. прогнозування НАНУ України. – К. : Логос, 1999. – 56 с.
23. Кравченко В. О. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: Навчальний посібник – Одеса: Атлант, 2022. – 270 с.
24. Кравчук П. Я. Формування системи корпоративної безпеки: дис. канд. екон. наук: 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» / Павло Ярославович Кравчук – Тернопіль, 2006. — 232 с.
25. Кракос Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємств/ Ю. Б. Кракос, Р. О. Разгон – 2008. – № 1(1). – 101 с.
26. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / Н. В. Краснокутська. – К. КНЕУ, 2018. – 504 с.
27. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність торговельного підприємства та механізм її забезпечення: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами / Лупак Р.Л.. – Львів, 2008. – 21 с. – (Укропспілка. Львів. комерц. акад.).
28. МесконМ. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури., 1997. – 704 с.
29. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства и ознак дій по викриванню банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [Електронний ресурс] / Міністерство економіки України. – 2001. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua..>
30. Мец В. А. Економічний аналіз фінансових результатів и фінансового стану підприємства / В Мец. О., 1999. – 132 с.

31. Миценко Н.Г. Регулювання діяльності підприємств різної торгівлі / Миценко Н.Г., Т. Г. Васильцев. – Львов: Издательство ЛКА, 2009. – 176 с.
32. Мікроекономічне моделювання и інформаційні технології / У. И. Гриценко, Л. А. Бакаев., К. :Научная и др.], 2019. – 184 с.
- 33.Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2018 . – 256 с.
34. Порохня В. М. Стратегічне управління: Навч. посібник / В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко. – К.: ЦУЛ, 2018. – 224 с.
35. Реверчук Н.Й. Економічна безпека в Україні: держави, фірми, особи: навч. посібник / Н. Й. Реверчук, Я. Й. Малик, І. І. Кульчицький, С. К. Реверчук – Львів : ЛФ МАУП, 2000. – 192 с.
36. Сайт про інновації в бізнесі та інноваційні підходи в менеджменті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.innovations.com.ua>.
37. Стадник В. В. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / В.В. Стадник, М. А. Йохна. – К. Академвидав, 2006. – 464 с.
38. Шершиньова З. Є. Стратегічне управління: навч. посібник / З. Є. Шершиньова, С. В. Оборська. – К.: КНЕУ, 2021. – 384 с.
39. Шило В.П. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства / В. П. Шило, Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна та ін., 2007. – 240 с. – (навч. посібник).
40. Эванс Дж. Р. Маркетинг / Дж. Р. Эванс, Б. Берман ; пер. с англ. - М.: Сирин, 2002. - 308с.
- 41.Економіка підприємства : підручн. / за заг. ред. Л. Г. Мельника. - Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. - 648 с.
- 42.Економічна енциклопедія : у 3 т. / С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. - К. : Видавничий центр «Академія», 2019. – 271с.
- 43.Ярова І. І. Актуальні проблеми економіки. Електронні бізнес-моделі просування продукції промислових підприємств / І. І. Ярова . - 2022. – 258с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Оцінка ділової активності ТОВ «АГРОФІРМА»АВАНГАРД» за 2018-2022рр.

№ з/п	Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відношення у % (відхилення, +/-) 2022р. до 2018р.
Вихідна інформація, тис. грн.							
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	9887,40	20317,90	13447,80	14522,40	23850,20	241,22
2	Операційні витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Середньорічна вартість капіталу	6326,50	16399,15	26522,45	32628,55	46664,75	737,61
4	Середньорічна вартість необоротних активів	5253,90	12066,40	20899,40	28545,15	39887,80	759,20
5	Середньорічна вартість оборотних активів	946,30	860,80	857,50	863,65	856,75	90,54
6	Середньорічна вартість оборотних виробничих фондів та готової продукції і товарів	3340,90	2835,75	2001,00	1537,15	1382,60	41,38
7	Середньорічна величина поточної дебіторської заборгованості	2039,30	4547,00	10232,55	13166,00	19290,95	945,96
8	Середньорічна вартість власного капіталу	5253,90	12066,40	20899,40	28545,15	39887,80	759,20
9	Середньорічна величина кредиторської заборгованості	596,40	1551,25	1817,95	1615,70	4335,15	726,89
Показники ділової активності							
10	Загальний коефіцієнт обертання капіталу	1,56	1,24	0,51	0,45	0,51	32,70
11	Фондовіддача необоротних активів, грн	1,88	1,68	0,64	0,51	0,60	31,77
12	Коефіцієнт обертання оборотних активів	10,45	23,60	15,68	16,82	27,84	266,43
13	Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	34	15	23	21	13	38
14	Коефіцієнт обертання оборотних виробничих фондів та готової продукції і товарів	2,96	7,16	6,72	9,45	17,25	582,88
15	Тривалість одного обороту оборотних виробничих фондів, днів	122	50	54	38	21	17
16	Коефіцієнт обертання поточної дебіторської заборгованості	4,85	4,47	1,31	1,10	1,24	25,50
17	Тривалість одного обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	74	81	274	326	291	392
18	Коефіцієнт обертання власного капіталу	1,88	1,68	0,64	0,51	0,60	31,77
19	Тривалість одного обороту власного капіталу, днів	191	214	559	708	602	315

**Комплексна (рейтингова) оцінка фінансового стану ТОВ
«АГРОФІРМА»АВАНГАРД» за 2018-2022рр.**

№ з/п	Показники	2018 р.		2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.		Питома вага (Vi, %) в інтегрованому показнику
		Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг	
1	Показники ліквідності											
1.1	Коефіцієнт поточної ліквідності (загальний коефіцієнт покриття)	10,69	10	3,23	10	7,62	10	8,06	10	6,13	10	8
1.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	5,52	10	0,72	9	4,19	10	2,50	10	3,02	10	8
2	Показники ділової активності											
2.1	Період оборотності дебіторської заборгованості, днів	74,25	9	80,5	8	273,9	0	326,3	0	291,1	0	9
2.2	Період оборотності оборотних виробничих фондів та готової продукції і товарів, днів	144,4	5	41,7	10	25,21	10	15,08	10	8,79	10	9
2.3	Період оборотності активів, днів	191,2	10	213,8	10	559,4	5	707,6	4	602,0	4	9
3	Показники фінансової незалежності											
3.1	Коефіцієнт фінансової незалежності, % (коефіцієнт концентрації залученого капіталу)	13,77	10	30,73	9	13,04	10	12,10	10	16,09	10	9
3.2	Частка оборотних активів, сформованих за рахунок власних коштів, % (коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів)	90,65	10	69,02	10	86,88	10	87,60	10	83,66	10	9
4	Показники рентабельності											
4.1	Рентабельність продажу, %	38,74	10	47,71	10	58,69	10	50,95	10	64,09	10	9
4.2	Рентабельність активів, % (загальна рентабельність (збитковість) капіталу)	60,54	10	59,11	10	29,76	10	22,68	10	32,76	10	9
4.3	Рентабельність капіталу, % (загальна рентабельність (збитковість) власного капіталу)	72,91	10	80,34	10	37,77	10	25,92	10	38,32	10	9
5	Інші показники											
5.1	Знос основних засобів, % (коефіцієнт зносу основних засобів)	18,69	10	22,25	9	27,62	9	30,41	9	35,67	9	7
	Інтегрований показник фінансового стану	8,96		9,08		8,08		7,99		7,99		100
	Рейтинг фінансового стану	А		А		А		А		А		-